

แผนการบริหารจัดการความเสี่ยงประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

เทศบาลตำบลสำราญ
อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

ประกาศเทศบาลตำบลสำราญ
เรื่อง ประกาศใช้แผนบริหารจัดการความเสี่ยง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ด้วยพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ ให้งานของรัฐบาลให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง ให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ประกอบกับหนังสือ กระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๙.๔ /ว ๒๓ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒ เรื่องหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้หน่วยงานรัฐถือปฏิบัติ

เพื่อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๒.๖ หน่วยงานของรัฐต้องจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งและต้องมีการสื่อสารแผนบริหารจัดการความเสี่ยงกับผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย จึงประกาศใช้แผนบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ เพื่อเป็นกรอบหรือแนวทางพื้นฐานในการดำเนินงานอันจะทำให้เกิดความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลต่อผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๘

(นางสาวนริศรา อุตอามาตย์)
ปลัดเทศบาล ปฏิบัติหน้าที่
นายกเทศมนตรีตำบลสำราญ

คำนำ

การบริหารจัดการความเสี่ยงนั้น มีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการป้องกันและควบคุมความเสี่ยงในด้านต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากสถานการณ์ที่ไม่แน่นอน ซึ่งมีผลกระทบต่อความสำเร็จขององค์กรโดยรวม ซึ่งการบริหารความเสี่ยงที่ดีต้องให้คนในองค์กรที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ได้มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ ตรวจสอบ ประเมินความเสี่ยงและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับองค์กรอยู่เสมออีกทั้งร่วมกันวางแผนป้องกันและควบคุมให้เหมาะสมกับภารกิจ เพื่อลดสภาพปัญหาหรือหลีกเลี่ยงความเสี่ยงที่อาจสร้างความเสียหายหรือความสูญเสียให้กับองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

คู่มือการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงเทศบาลตำบลสำราญฉบับนี้ คณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยงจัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานทุกฝ่ายได้มีแนวทางการบริหารความเสี่ยงในระดับองค์กร และระดับหน่วยงานที่ชัดเจนและสามารถนำไปใช้เป็นกรอบแนวทางการบริหารความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยง เทศบาลตำบลสำราญ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานของเทศบาลตำบลสำราญ จะให้ความสำคัญและนำคู่มือการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง ฉบับนี้ไปประยุกต์ใช้เป็นเครื่องมือและแนวทางในการดำเนินงานให้บังเกิดผลสำเร็จอย่างเป็นระบบและเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อเทศบาลตำบลสำราญต่อไป

คณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยงเทศบาลตำบลสำราญ

สารบัญ

	หน้า
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑. หลักการและเหตุผล	๑
๒. วัตถุประสงค์ของการบริหารจัดการความเสี่ยง	๒
๓. เป้าหมายการบริหารจัดการความเสี่ยง	๒
๔. ประโยชน์ของการบริหารจัดการความเสี่ยง	๒
๕. ความหมายและคำจำกัดความการบริหารจัดการความเสี่ยง	๓
บทที่ ๒ ข้อมูลพื้นฐานของเทศบาลตำบลสำราญ	๓
๑. สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน	
๒. วิสัยทัศน์	
๓. ภารกิจ	
๔. ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	
๕. โครงสร้างส่วนราชการภายใน	
บทที่ ๓ แนวทางการบริหารความเสี่ยง	
๑. แนวทางการดำเนินงานและกลไกการบริหารจัดการความเสี่ยง	
๒. การประเมินความเสี่ยง เพื่อบรรลุเป้าหมายการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของเทศบาลตำบล	
๓. การระบุความเสี่ยง	
๔. การประเมินความเสี่ยง	
๕. การประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยง	
๖. การวิเคราะห์ความเสี่ยง	
๗. การจัดลำดับความเสี่ยง	
๘. การรายงานและการติดตาม	
๙. การประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง	
๑๐. การทบทวนการบริหารจัดการความเสี่ยง	
บทที่ ๔ การบริหารจัดการความเสี่ยง	
๑. รายชื่อโครงการ/กิจกรรมตามยุทธศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗	
๒. กำหนดขอบเขตความรับผิดชอบ	
- แบบ บส.๑	
๓. การวิเคราะห์โอกาส ผลกระทบ และการตอบสนองความเสี่ยง	
- แบบ บส.๒	
๔. แผนบริหารจัดการความเสี่ยง	
- แบบ บส.๓	

บทที่ ๑ บทนำ

๑. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันการดำเนินงานขององค์กรจะต้องเผชิญกับสภาวะความไม่แน่นอนทั้งจากปัจจัยภายในและภายนอกองค์กร ซึ่งก่อให้เกิดเหตุการณ์ทั้งที่เป็นความเสี่ยง และโอกาสที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กร ดังนั้นการบริหารความเสี่ยงจึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยป้องกัน รักษาและส่งเสริมให้องค์กรสามารถบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร นอกจากนี้การบริหารความเสี่ยงเป็นองค์ประกอบสำคัญของการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยมุ่งเน้นให้ทุกกระบวนการดำเนินงานด้วยความโปร่งใส มีประสิทธิภาพส่งผลดีต่อภาพลักษณ์ และสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่องค์กรทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

เทศบาลตำบลสำราญ จึงให้ความสำคัญต่อการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยมีการกำหนดนโยบาย แนวทาง และกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงให้มีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติ วินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ “ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด” และหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๙.๔/ว ๒๓ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒ ตลอดจนกรอบโครงสร้างการบริหารความเสี่ยงขององค์กรเชิงบูรณาการของ The Committee Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO) ได้ให้คำจำกัดความของการบริหารความเสี่ยงขององค์กรไว้ว่า “การบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กร คือ การบริหารปัจจัยและควบคุมกิจกรรมทั้งกระบวนการที่กำหนดขึ้น และนำไปใช้โดยคณะกรรมการฝ่ายบริหาร และบุคลากรอื่นๆขององค์กรเพื่อกำหนดกลยุทธ์ และใช้กับหน่วยงานทั้งหมดในองค์กร โดยได้รับการออกแบบมาเพื่อระบุเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อองค์กร รวมทั้งการบริหารจัดการความเสี่ยงให้อยู่ภายใต้ระดับความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้ ควบคุมได้และตรวจสอบได้ อย่างมีระบบทั้งนี้เพื่อให้ความมั่นใจว่าองค์กรจะบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

การบริหารจัดการความเสี่ยง จึงเป็นสิ่งที่ผู้บริหาร ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ทุกคนของเทศบาลตำบลสำราญ ต้องให้ความสำคัญและถือปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดไว้ในการบริหารความเสี่ยง เพื่อให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์กร

๒. วัตถุประสงค์ของแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

๑. เพื่อเป็นแนวทางให้ส่วนราชการในเทศบาลตำบลสำราญ มีความเข้าใจในกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงสามารถบริหารจัดการความเสี่ยงได้ในทิศทางเดียวกัน

๒. เพื่อให้เทศบาลตำบลสำราญ สามารถดำเนินการได้ตาม พันธกิจและวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

๓. เพื่อเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการความเสี่ยงในส่วนราชการทุกระดับของเทศบาลตำบลสำราญ ได้แก่สำนักปลัดเทศบาล กองคลัง กองช่าง กองการศึกษา กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม กองส่งเสริมการเกษตรและหน่วยตรวจสอบภายใน

๔. เพื่อเป็นการลดโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับเทศบาลตำบลสำราญและเป็นกรอบแนวทางในการติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานบริหารจัดการความเสี่ยง

๓. เป้าหมายการบริหารจัดการความเสี่ยง

๑. ผู้บริหารและบุคลากร มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อสามารถนำไปใช้ในการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งมีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และภารกิจของเทศบาลตำบลลำราญ

๒. จัดให้มีระบบการบริหารที่ดีและเป็นไปอย่างมีระบบ และมีองค์ประกอบหลักของการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ดีและครบถ้วน

๓. สามารถนำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงไปใช้ในการบริหารงานที่รับผิดชอบ

๔. ประโยชน์ของการบริหารจัดการความเสี่ยง

๑. เป็นแหล่งข้อมูลสำหรับผู้บริหารในการตัดสินใจด้านต่างๆ เนื่องจากการบริหารจัดการความเสี่ยง เป็นการดำเนินการซึ่งตั้งอยู่บนสมมติฐานในการตอบสนองต่อเป้าหมายและภารกิจหลักขององค์กร

๒. ช่วยสะท้อนให้เห็นภาพรวมของความเสี่ยงต่างๆที่สำคัญ ซึ่งจะช่วยให้พนักงานภายในองค์กร เข้าใจเป้าหมายและภารกิจหลักขององค์กร และตระหนักถึงความเสี่ยงสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อองค์กรได้อย่างครบถ้วน

๓. เป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารเนื่องจากการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้บริหารสามารถมั่นใจได้ว่า ความเสี่ยงได้รับการจัดการอย่างเหมาะสมและทันเวลารวมทั้งเป็นเครื่องมือที่สำคัญของผู้บริหารในการบริหารงานและการตัดสินใจในด้านต่างๆ เช่นการวางแผน การกำหนดกลยุทธ์ การติดตามควบคุม และวัดผลการปฏิบัติงาน ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายและสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่องค์กร

๔. ช่วยให้การพัฒนางานองค์กรเป็นไปในทิศทางเดียวกัน การบริหารจัดการความเสี่ยงทำให้รูปแบบการตัดสินใจในการปฏิบัติงานขององค์กรมีการพัฒนาไปในทิศทางเดียวกัน เช่น การตัดสินใจโดยที่ผู้บริหารมีความเข้าใจในกลยุทธ์ วัตถุประสงค์ขององค์กรและระดับความเสี่ยงอย่างชัดเจน

๕. ช่วยให้การพัฒนา การบริหารและจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างเหมาะสม โดยพิจารณาถึงระดับความเสี่ยงในแต่ละกิจกรรม และการเลือกใช้มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง

ความหมายและคำจำกัดความการบริหารจัดการความเสี่ยง

๑. ความเสี่ยง หมายถึง ความไม่แน่นอน ที่อาจส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์/เป้าหมาย โดยผลกระทบดังกล่าวทำให้การดำเนินงานเบี่ยงเบนไปจากเป้าหมาย หรือความคาดหวัง โดยอาจวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงได้จากผลกระทบของเหตุการณ์และโอกาสที่จะเกิด

๒. ปัจจัยเสี่ยง หมายถึง ต้นเหตุ หรือสาเหตุของความเสี่ยงที่จะทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ตามขั้นตอนการดำเนินงานหลักที่กำหนดไว้ ทั้งที่เป็นปัจจัยภายในและภายนอกองค์กร

๑) ความเสี่ยงจากปัจจัยภายใน หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในองค์กร ความเสี่ยงที่องค์กรต้องพยายามลดให้น้อยลงหรือหมดไป เช่นความเสี่ยงในด้านนโยบาย ความเสี่ยงในด้านการดำเนินงาน ความเสี่ยงด้านทรัพยากรบุคคล ความเสี่ยงในด้านการเงิน และความเสี่ยงในด้านกฎระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ เป็นต้น

๒) ความเสี่ยงจากปัจจัยภายนอก หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร เป็นสิ่งที่ยอยู่นอกเหนือความรู้รับผิดชอบขององค์กร ซึ่งต้องพยายามหามาตรการที่จะลดผลกระทบในทางลบให้ได้มากที่สุด เช่น ความเสี่ยงด้านภาวะเศรษฐกิจ ความเสี่ยงด้านการเมือง การปกครอง ความเสี่ยงด้านการแข่งขัน ความเสี่ยงด้านการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี ความเสี่ยงด้านสังคมและพฤติกรรมผู้บริโภค ความเสี่ยงด้านกฎหมาย และความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมและภัยธรรมชาติ เป็นต้น

๓. การประเมินความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการระบุความเสี่ยงและการวิเคราะห์เพื่อจัดลำดับความเสี่ยงที่จะมีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรโดยการประเมินจาก

๑) โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ หมายถึง ความถี่หรือโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง

๒) ผลกระทบ หมายถึง ขนาดความรุนแรง ความเสียหายที่จะเกิดขึ้นหากเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง

๔. ระดับความเสี่ยง หมายถึง สถานะของความเสี่ยงที่ได้จากการประเมินโอกาสและผลกระทบของแต่ละปัจจัยเสี่ยง แบ่งออกเป็น ๕ ระดับ คือ ความเสี่ยงสูงมาก ความเสี่ยงสูง ความเสี่ยงปานกลาง ความเสี่ยงต่ำ และความเสี่ยงน้อยมาก

๕. การบริหารความเสี่ยง หมายถึง การกำหนดนโยบายโครงสร้าง และกระบวนการเพื่อให้คณะกรรมการผู้บริหาร และบุคลากรนำไปปฏิบัติในการกำหนดกลยุทธ์และปฏิบัติงาน ทั้งทั้งองค์กรโดยกระบวนการบริหารความเสี่ยงจะสัมฤทธิ์ผลได้องค์กรจะต้องสามารถบ่งชี้เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ประเมินผลกระทบต่อองค์กร และกำหนดวิธีการจัดการที่เหมาะสมให้ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในระดับหนึ่งว่าผลการดำเนินงานตามภารกิจต่างๆจะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

๖. การบริหารจัดการความเสี่ยงโดยองค์กรรวม หมายถึง การบริหารปัจจัยและควบคุมกิจกรรมต่างๆขององค์กร รวมถึงการบวนการในการปฏิบัติงานต่างๆ โดยต้องพยายามที่จะลดสาเหตุของความเสี่ยงในแต่ละโอกาสที่เกิดขึ้นแล้วจะทำให้องค์กรเกิดความเสียหาย โดยการทำให้ระดับความเสี่ยงและขนาดของความเสี่ยงเสียหายที่จะเกิดขึ้นทั้งในปัจจุบันและอนาคตให้อยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้ ประเมินได้ ควบคุมได้ และตรวจสอบได้อย่างมีระบบ โดยคำนึงถึงการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรเป็นสำคัญ

๗. การจัดการความเสี่ยง หมายถึง แนวทางในการลดโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์หรือความเสี่ยง หรือลดผลกระทบความเสียหายจากเหตุการณ์ความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้

๘. การติดตามประเมินผล หมายถึง ระบบบริหารความเสี่ยงที่สมบูรณ์ หน่วยงานจะต้องมีการติดตามผลระหว่างดำเนินการตามแผน และทำการสอบทานดูว่าแผนจัดการความเสี่ยงใดมีประสิทธิภาพดีให้คงดำเนินการต่อไป เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าการบริหารความเสี่ยงที่กำหนดให้มีความเพียงพอเหมาะสม มีการปฏิบัติตามจริง ข้อบกพร่องที่พบได้รับการแก้ไขอย่างเหมาะสมและทันเวลา นอกจากนี้ควรกำหนดให้มีการประเมินความเสี่ยงซ้ำอีกรอบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง เพื่อดูว่าความเสี่ยงใดอยู่ในระดับที่ยอมรับได้แล้วหรือมีความเสี่ยงใหม่เพิ่มขึ้นมาอีกหรือไม่

๙. ความเสี่ยงจากปัจจัยภายใน หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในองค์กรความเสี่ยงที่องค์กรต้องพยายามลดให้น้อยลงหรือหมดไป ได้แก่ ความเสี่ยงในด้านนโยบาย ความเสี่ยงในการดำเนินงาน ความเสี่ยงด้านทรัพยากรบุคคล ความเสี่ยงในการการเงิน และความเสี่ยงในด้านกฎระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ เป็นต้น

๑๐. ความเสี่ยงจากปัจจัยภายนอก หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร เป็นสิ่งที่อยู่นอกเหนือความรู้รับผิดชอบขององค์กร ซึ่งต้องพยายามหามาตรการที่จะลดผลกระทบในทางลบ ให้ได้มากที่สุด ได้แก่ ความเสี่ยงด้านภาวะเศรษฐกิจ ความเสี่ยงด้านการเมือง การปกครอง ความเสี่ยงด้านการแข่งขัน ความเสี่ยงด้านการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี ความเสี่ยงด้านสังคมและพฤติกรรมผู้บริโภค ความเสี่ยงด้านกฎหมาย และความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมและภัยธรรมชาติ เป็นต้น

๑๑. COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) หมายถึง กรอบแนวคิดในการบริหารความเสี่ยงแบบทั่วองค์กร มีแนวทางในการแจกแจงปัญหาและความเสี่ยงออกเป็นองค์ประกอบย่อยๆ รวมถึงมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ความรู้รับผิดชอบด้านการบริหารความเสี่ยงที่ชัดเจน

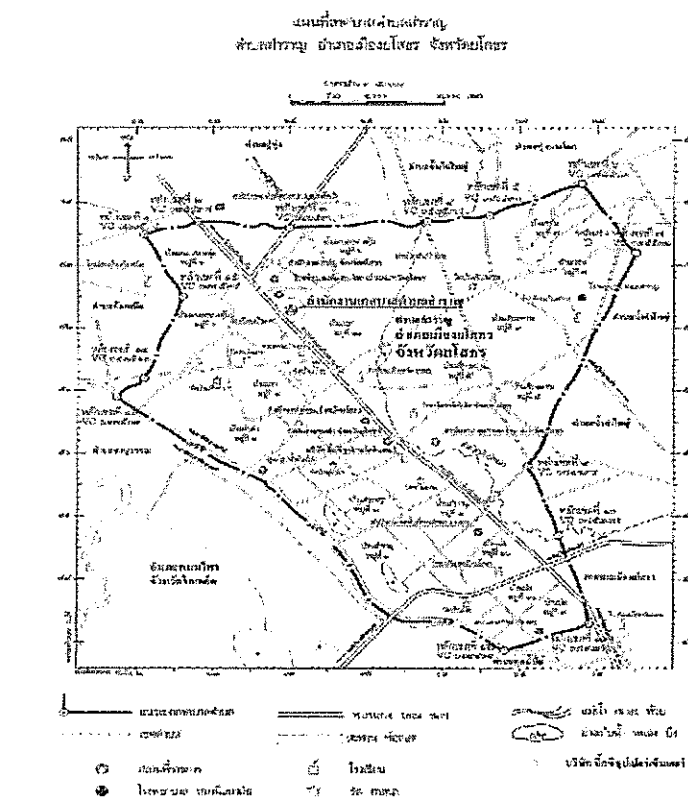
บทที่ ๒

๑. สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

เทศบาลตำบลสำราญ มีพื้นที่ ๓๒.๙๐ ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ ๒๐,๕๖๒ ไร่ ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของอำเภอเมืองยโสธร ห่างจากอำเภอเมืองยโสธรไปตามทางหลวง หมายเลข ๒๓ (ถนนแจ้งสนิท สายยโสธร-ร้อยเอ็ด) ระยะทาง ๙ กิโลเมตร ตำบลสำราญ แบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๑๑ หมู่บ้าน มีเขตติดต่อกับพื้นที่ใกล้เคียงดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อตำบลทุ่งและตำบลชั้นไต้ใหญ่	อำเภอเมืองยโสธร
ทิศตะวันออก	ติดต่อตำบลทุ่งนางโกลและตำบลน้ำคำใหญ่	อำเภอเมืองยโสธร
ทิศตะวันตก	ติดต่อตำบลค้อเหนือ	อำเภอเมืองยโสธร
ทิศใต้	ติดต่อเทศบาลเมืองยโสธร และอำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด	

มีแม่น้ำลำชีไหลผ่านเป็นแนวเขตแบ่งแยกระหว่างอำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด กับตำบลสำราญ

แผนที่เทศบาลตำบลสำราญ อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร

เทศบาลตำบลสำราญ มีประชากรจำนวนรวมทั้งสิ้น ๗,๔๗๒ คน แยกเป็น ชาย ๓,๕๙๐ คน หญิง ๓,๘๘๒ คน (ที่มา สำนักทะเบียนราษฎร จังหวัดยโสธร เมื่อวันที่ กรกฎาคม ๒๕๖๖) ประชากรส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพรับราชการ และประกอบอาชีพทำนาทำสวน

๒. วิสัยทัศน์

“สำราญเมืองน่าอยู่ ชุมชนเข้มแข็ง ร่วมแรงพัฒนา ชาวประชาเป็นสุข”

๓. ภารกิจ

๑. พัฒนาด้านการเมือง และการบริหารจัดการ
๒. พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปการ สาธารณูปโภคให้ได้มาตรฐานและครอบคลุมพื้นที่เพื่อรองรับการขยายตัวของเมืองในอนาคต
๓. พัฒนาด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
๔. พัฒนาด้านสังคม การพัฒนาอาชีพและคุณภาพชีวิตส่งเสริมการศึกษา ศาสนา ประเพณี และวัฒนธรรม

ยุทธศาสตร์การพัฒนา และแนวทางการพัฒนาของเทศบาลตำบลสำราญ มีดังนี้

ยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรอินทรีย์

แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาด้านการเกษตรการส่งเสริมอาชีพและผลิตภัณฑ์ชุมชน(OTOP)

๒. ยุทธศาสตร์ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

แนวทางการพัฒนา

๑. แนวทางการพัฒนาการคมนาคมขนส่งและการผังเมือง
๒. แนวทางการพัฒนาการสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

๓. ยุทธศาสตร์ด้านส่งเสริมการท่องเที่ยว วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

แนวทางการพัฒนา

๑. แนวทางการอนุรักษ์และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมจารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น
๒. แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยว

๔. ยุทธศาสตร์ด้านยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่น

แนวทางการพัฒนา

๑. แนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษา กีฬาและนันทนาการ
๒. แนวทางการพัฒนาการสาธารณสุข
๓. แนวทางการพัฒนาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

๔. แนวทางการพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
๕. แนวทางการพัฒนาการสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์เด็ก สตรี ผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาส
๖. แนวทางการพัฒนาเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน

๕. ยุทธศาสตร์ด้านอนุรักษ์ ฟื้นฟู พัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา

๑. แนวทางการพัฒนาการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
๒. แนวทางการพัฒนาการจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษต่างๆ

การวิเคราะห์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น

จากข้อมูลทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญ ความต้องการของประชาชนและผลการพัฒนาที่ผ่านมาสามารถนำมาวิเคราะห์ศักยภาพเทศบาลตำบลสำราญ ด้วยเทคนิค SWOT Analysis ได้ดังนี้

การวิเคราะห์ปัจจัยภายใน

๑. จุดแข็ง(Strengths)

๑.๑ สถานที่ตั้งและสภาพภูมิอากาศ เทศบาลตำบลสำราญ อยู่ติดกับถนนแจ้งสนิทการเดินทางสะดวกอยู่ใกล้เมืองทำให้ความเจริญขยายตัวออกมาสู่เทศบาลตำบลสำราญ ประกอบกับเทศบาลตำบลสำราญ มีพื้นที่อยู่ติดลำน้ำชีทำให้เหมาะสมในการทำการเกษตรและมีลำห้วยสันป่าตองทำให้ประชาชนมีอาชีพหลากหลาย เช่น การเกษตร การค้าขาย การประมง รับจ้าง

๑.๒ การคมนาคม มีถนนสายหลักที่สำคัญคือถนนแจ้งสนิท มีการคมนาคมขนส่งที่สะดวก

๑.๓ แหล่งน้ำ มีแหล่งน้ำที่สำคัญไหลผ่าน เช่น ลำน้ำชี ลำห้วยสันป่าตอง และหนองน้ำในพื้นที่อื่นๆ

๑.๔ บุคลากร เจ้าหน้าที่ส่วนมากเป็นคนพื้นที่ตำบลสำราญ รู้สภาพพื้นที่สิ่งแวดล้อมได้ดีและมีความรู้ความสามารถ มีความรับผิดชอบงานในหน้าที่และบริการประชาชนในการติดต่อประสานงานดี

๑.๕ การเข้าถึงสวัสดิการของรัฐ ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลสำราญ มีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพครอบคลุมพื้นที่ในตำบล จำนวน ๒ แห่ง รวมทั้งมีการให้บริการการแพทย์ฉุกเฉิน ๑๖๖๙ ตลอด ๒๔ ชั่วโมง ทำให้ประชาชนได้รับสวัสดิการด้านการสาธารณสุขได้ทันทั่วถึง

๒. จุดอ่อน (Weaknesses)

๒.๑ งบประมาณในการบริหารจัดการ เนื่องจากเทศบาลตำบลสำราญ ได้รับการจัดสรรงบประมาณที่มีอย่างจำกัด ทำให้ไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน

๒.๒ การมีส่วนร่วมของประชาชน ประชาชนในพื้นที่ขาดความเข้าใจและจิตสำนึกในการพัฒนาองค์กรไม่ตอบสนองและขาดการกระตือรือร้นในการพัฒนาในด้านต่างๆ เช่น การมีส่วนร่วมในการดำเนินการด้านต่างๆกับเทศบาลยังมีน้อยและไม่ค่อยให้ความร่วมมือ ปัญหาการขาดจิตสำนึกในการเสียภาษีและค่าธรรมเนียมต่างๆ

๒.๓ ปัญหาด้านสาธารณสุข เนื่องจากเทศบาลตำบลสำราญ อยู่ในชุมชนเมือง ทำให้มีปริมาณขยะมีเป็นจำนวนมากต้องรับภาระในการบริหารจัดการขยะในแต่ละปีเป็นจำนวนมาก

การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก

๑. โอกาส (Opportunities)

๑.๑ การส่งเสริมการท่องเที่ยว สภาพพื้นที่เหมาะสำหรับการส่งเสริมการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม ประเพณี หากมีการส่งเสริมหรือประชาสัมพันธ์และรวมกลุ่มการดำเนินการจัดงานเป็นจุดเดียวและเพิ่มความหลากหลายที่ยิ่งใหญ่ จะมีโอกาสในการส่งเสริมประเพณีมากขึ้น

๑.๒ นโยบายรัฐบาล การกระจายอำนาจและการถ่ายโอนงบจากส่วนราชการ ตามกฎหมายที่มีกำหนดที่ชัดเจนเป็นบางส่วน ช่วยกระตุ้นให้ส่วนราชการเร่งรัดการดำเนินงานให้เข้าถึงประชาชนและใกล้ชิดประชาชนมากขึ้น

๑.๓ การเป็นสังคมเมือง พื้นที่ของเทศบาลตำบลสำราญ อยู่ใกล้เมือง มีการคมนาคมที่สะดวกมีทางสรรพสินค้า จำนวน ๒ แห่ง มีร้านค้า มีที่พัก ร้านอาหารยนต์ บิมน้ำมัน ทำให้มีการขยายตัวมีปริมาณการเพิ่มของประชากรในพื้นที่เพิ่มมากขึ้น ทำให้ประชากรมีงานทำ มีรายได้เพิ่มขึ้น

๑.๔ ประชาชนมีการศึกษาที่สูงขึ้น เนื่องจากพื้นที่เทศบาลตำบลสำราญ มีการคมนาคมที่สะดวกและมีสถานศึกษาที่อยู่ในพื้นที่ ทั้ง วิทยาลัยเทคนิคยโสธร วิทยาลัยเทคโนโลยีสารสนเทศฯชั้นน่านจังหวัดยโสธร วิทยาลัยชุมชนยโสธร และวิทยาลัยอาชีวศึกษาฯยโสธร ทำให้ประชาชนสามารถเลือกสถานที่ในการเข้ารับการ ศึกษา การได้รับโอกาสทางการศึกษาเพิ่มมากขึ้น

๒. อุปสรรค (Threats)

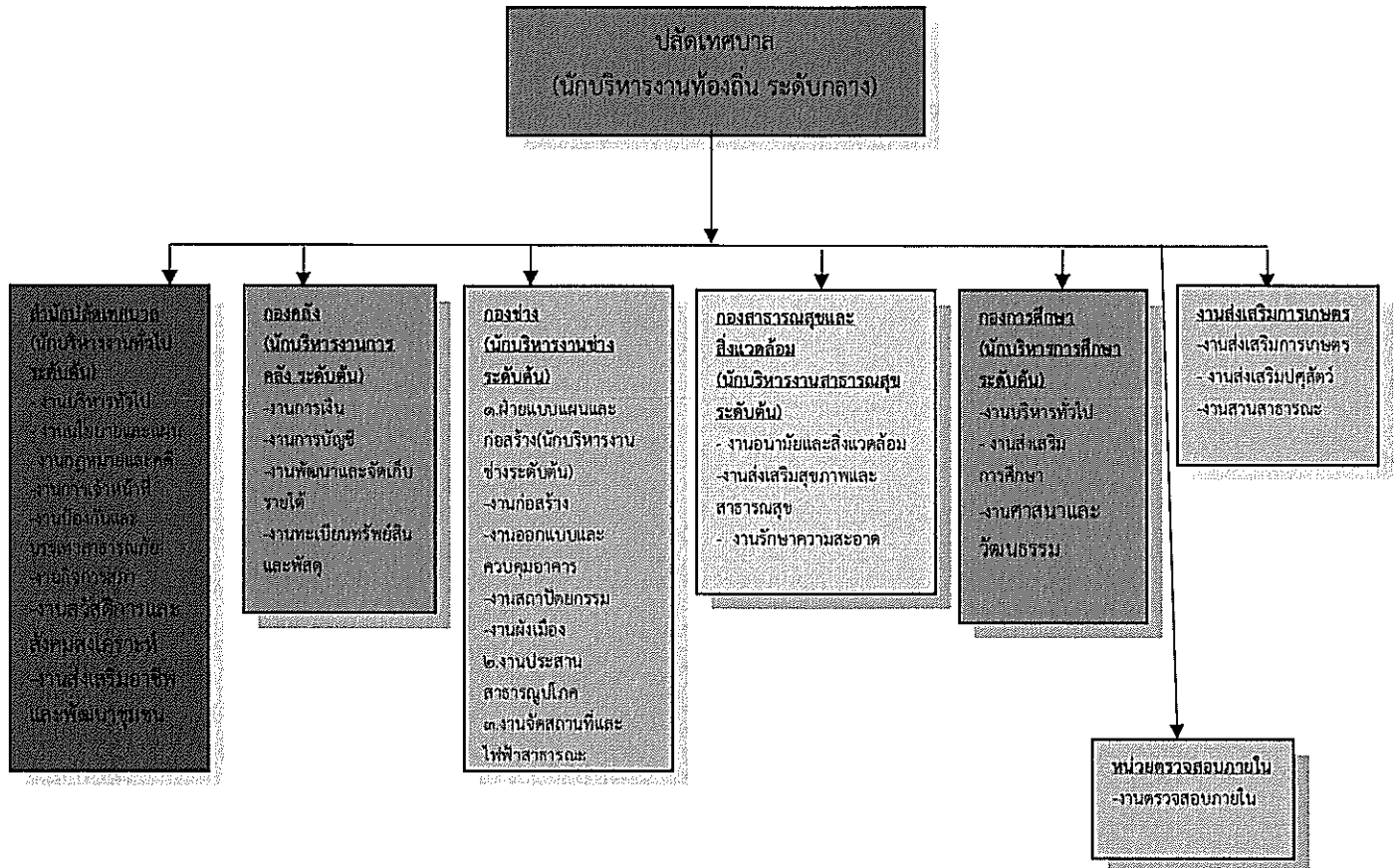
๒.๑ ภัยธรรมชาติ ประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม แบ่งพื้นที่ออกเป็นสองโซน เนื่องจากในพื้นที่บ้านสำราญ บ้านหัวคำ บ้านหนองนางด้อม บ้านบ่อ อาศัยน้ำใช้ในการทำการเกษตรเมื่อถึงฤดูน้ำหลากก็จะทำให้น้ำท่วมนาข้าวของประชาชนได้รับความเสียหาย และทางบ้านสว่าง บ้านเชียงหวาง จะประสบปัญหาภัยแล้งในช่วงฤดูร้อน ทำให้ประชาชนบางส่วนขาดน้ำในการทำนา เป็นอุปสรรคในการประกอบอาชีพด้านการเกษตรของประชาชนในพื้นที่

๒.๒ การเป็นสังคมเมือง พื้นที่เทศบาลตำบลสำราญ มีพื้นที่ใกล้เมืองและมีสถานศึกษาหลายแห่งทำให้เกิดประชากรแฝง มีประชากรเพิ่มขึ้น ปัญหาขยะเพิ่มปริมาณมากขึ้น

๒.๓ งบประมาณที่มีอย่างจำกัด ไม่ได้รับงบประมาณที่เพียงพอในการบริหารจัดการ ทำให้ไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น

๕. โครงสร้างส่วนราชการภายใน

โครงสร้างส่วนราชการเทศบาลตำบลสำราญ

อำนาจหน้าที่ของส่วนราชการต่างๆ มีดังนี้

ส่วนราชการ	อำนาจหน้าที่
สำนักงานปลัด	รับผิดชอบเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายการปฏิบัติงาน การติดต่อประสานงาน วางแผน มอบหมายงาน ควบคุมตรวจสอบ ให้คำปรึกษา แนะนำ ปรับปรุงแก้ไข ติดตามประเมินผลและแก้ไขปัญหาขัดข้อง ในการปฏิบัติงานในหน่วยงานรับผิดชอบ โดยควบคุมตรวจสอบการจัดการด้านต่างๆ หลายด้านเกี่ยวกับ งานราชการทั่วไปของเทศบาลตำบลสำราญ และราชการที่ได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของส่วนราชการใดในเทศบาลตำบลสำราญ โดยเฉพาะ รวมทั้งกำกับและเร่งรัดการปฏิบัติราชการในเทศบาลตำบล ให้เป็นไปตามนโยบายแนวทางและแผนปฏิบัติงานราชการของเทศบาลตำบล - งานบริหารทั่วไป มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับงานธุรการ งานอำนวยการ งานศูนย์ข้อมูลข่าวสาร งานควบคุมภายใน งานสนับสนุนและให้บริการประชาชน งานรัฐพิธี งานควบคุมและส่งเสริมการท่องเที่ยว งานทะเบียนและบัตรและงานอื่นๆที่เกี่ยวข้องและได้รับมอบหมาย -งานยุทธศาสตร์และงบประมาณ มีหน้าที่รับผิดชอบ งานนโยบายและแผน งานยุทธศาสตร์และแผนงาน งานประชาสัมพันธ์และสารสนเทศ งานงบประมาณ งานตรวจติดตามและประเมินผล งานส่งเสริมและเผยแพร่วิชาการ งานอื่นๆที่เกี่ยวข้องและได้รับมอบหมาย -งานนิติการ มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานกฎหมายและคดี งานนิติกรรมสัญญา งานดำเนินการทางคดีทางแพ่ง ทางอาญาและศาลปกครอง งานร้องเรียนร้องทุกข์และอุทธรณ์ งานเทศบัญญัติทั่วไปและระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง พิจารณา วินิจฉัย ปัญหากฎหมาย จัดทำนิติกรรมรวบรวมข้อเท็จจริง งานกิจการพาณิชย์ งานการเลือกตั้ง และพยานหลักฐานเพื่อดำเนินการทางคดี การสอบสวน ตรวจพิจารณา ดำเนินการเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยพนักงานเทศบาล งานระบบอิเล็กทรอนิกส์ต่างๆที่เกี่ยวข้อง งานวินัยข้าราชการ งานอื่นๆที่เกี่ยวข้องและได้รับมอบหมาย - งานการเจ้าหน้าที่ มีหน้าที่รับผิดชอบงานพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน ค่าจ้าง การบำเหน็จความดี ความชอบ งานการสอบแข่งขัน การสอบคัดเลือก การคัดเลือก งานบรรจุ แต่งตั้ง โอน ย้าย และเลื่อนระดับ งานขออนุมัติกำหนด ปรับปรุงตำแหน่งและแผนอัตรากำลัง งานสวัสดิการและประโยชน์เกื้อกูล เช่นการลาประจำปี ข้อมูลการเบิกจ่ายตรง งานพัฒนาและส่งเสริมบุคลากร เช่นการฝึกอบรม การศึกษาและดูงาน การศึกษาต่อการขอรับทุนการศึกษา การปรับปรุงประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน งานประเมินผลปฏิบัติงานประจำปี งานขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ และผู้ทำคุณประโยชน์ของผู้บริหาร สมาชิกสภาเทศบาลพนักงานเทศบาล และลูกจ้าง

ส่วนราชการ	อำนาจหน้าที่
สำนักปลัด(ต่อ) กองคลัง	งานบำเหน็จบำนาญ เกษียณอายุราชการ งานระบบข้อมูลบุคลากร งานบริหารงานบุคคลข้าราชการหรือพนักงานครูและบุคลากรทางการศึกษา งานอื่นๆที่เกี่ยวข้องและได้รับมอบหมาย - งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับ งานอำนวยความสะดวก การระดมพล การอพยพผู้ประสบภัย ป้องกันและบรรเทาอันตรายจากอุทกภัย วาตภัย การอพยพผู้ประสบภัยและทรัพย์สิน ช่วยเหลือสงเคราะห์ผู้ประสบภัย การรักษาความปลอดภัยสถานที่ราชการ งานอื่นที่เกี่ยวข้องและได้รับมอบหมาย -งานเลขานุการเทศบาล มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับ งานเลขานุการของคณะผู้บริหารและสภาเทศบาล งานการประชุมสภา งานสวัสดิการของคณะผู้บริหารและสภาเทศบาล งานติดตามผลการปฏิบัติงานตามมติคณะผู้บริหารและสภาเทศบาล งานระเบียบการทะเบียนประวัติ งานอื่นที่เกี่ยวข้องและได้รับมอบหมาย -งานสวัสดิการสังคม มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานสวัสดิการสังคม งานสังคมสงเคราะห์ ผู้มีปัญหาทางสังคม คนชรา คนพิการและทุพพลภาพและประชาชนทั่วไปที่ไม่สามารถแก้ปัญหาตนเองและครอบครัว งานสงเคราะห์เด็ก สตรีคนชราและผู้พิการ การแจกเบี้ยยังชีพ สงเคราะห์ช่วยเหลือติดตามข้อเท็จจริงแนะนำ ให้คำปรึกษา จัดทำสถิติและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผู้รับการสงเคราะห์และงานอื่นๆที่ได้รับมอบหมาย งานกองทุนสวัสดิการชุมชน(กองทุนวันละบาท)งานอื่นที่เกี่ยวข้องและได้รับมอบหมาย -งานส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ มีหน้าที่เกี่ยวกับ งานส่งเสริมและสวัสดิการสังคม งานสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน งานกิจการสตรีและคนชรา ส่งเสริมอาชีพและข้อมูลแรงงาน งานพัฒนาสตรีและเยาวชน งานพัฒนาศักยภาพกลุ่มและส่งเสริมทุนกลุ่มอาชีพดำเนินการ งานสำรวจข้อมูลเพื่อการวางแผนและพัฒนาชุมชน งานจัดระเบียบชุมชน งานแผนชุมชน งานอื่นที่เกี่ยวข้องและได้รับมอบหมาย รับผิดชอบเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายการปฏิบัติงาน การติดต่อประสานงาน วางแผน มอบหมายงาน ควบคุมตรวจสอบ ให้คำปรึกษา แนะนำ ปรับปรุงแก้ไข ติดตามประเมินผลและแก้ไขปัญหาขัดข้องในการปฏิบัติงาน ในหน่วยงานรับผิดชอบ โดยควบคุมตรวจสอบการจัดการดำเนินงานต่างๆหลายด้านเกี่ยวกับ การใช้จ่าย การรับ การนำส่งเงิน การเก็บรักษา

ส่วนราชการ	อำนาจหน้าที่
กองคลัง(ต่อ)	เงิน และเอกสารทางการเงิน การตรวจสอบใบสำคัญฎีกา งานเกี่ยวกับเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน เงินบำเหน็จบำนาญ เงินอื่นๆ งานเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณ ฐานะทางการเงิน การจัดสรรเงินต่างๆ การจัดทำบัญชีทุกประเภท ทะเบียนคุมรายได้ และรายจ่ายต่างๆ การควบคุมการเบิกจ่ายเงิน การทำงบดุลงบประจำเดือนประจำปี งานเกี่ยวกับการพัสดุของเทศบาล และงานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง และที่ได้รับมอบหมาย
กองช่าง	รับผิดชอบเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายการปฏิบัติงาน การติดต่อประสานงาน วางแผน มอบหมายงาน ควบคุมตรวจสอบให้คำปรึกษาแนะนำ ปรับปรุงแก้ไข ติดตามประเมินผลและแก้ไขปัญหาขัดข้องในการปฏิบัติงาน ในหน่วยงานรับผิดชอบ โดยควบคุมตรวจสอบการจัดการด้านต่างๆหลายด้านเกี่ยวกับงานก่อสร้างและบูรณะถนน งานก่อสร้างและบูรณะสะพานและโครงการพิเศษ งานระบบข้อมูลและแผนที่เส้นทางคมนาคม ควบคุมการปฏิบัติงานเครื่องจักร งานบำรุงรักษาเครื่องจักรและยานพาหนะ งานการรวบรวมประวัติติดตาม งานบำรุงรักษาเครื่องจักรกลและยานพาหนะ การเบิกจ่ายวัสดุ อุปกรณ์อะไหล่ งานตาม พรบ. การขุดดินและถมดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ งานควบคุมภายใน งานธุรการ งานออกแบบและประมาณราคา งานแผนการปฏิบัติงานก่อสร้างและซ่อมบำรุง งานควบคุมการก่อสร้างอาคารตามระเบียบกฎหมาย งานบริการข้อมูลและหลักเกณฑ์ งานผังเมือง งานสำรวจและแผนที่ งานวางผังพัฒนาเมือง งานควบคุมทางผังเมือง งานสถาปัตยกรรม งานออกแบบ เขียนแบบทางด้านสถาปัตยกรรมและมัณฑนศิลป์ ควบคุมการก่อสร้างทางสถาปัตยกรรม และมัณฑนศิลป์ ให้คำแนะนำปรึกษาด้านสถาปัตยกรรม มัณฑนศิลป์ งานตรวจสอบแบบแปลนการขออนุญาตปลูกสร้าง ด้านสถาปัตยกรรม งานควบคุมการก่อสร้างทางสถาปัตยกรรม งานประมาณราคาก่อสร้างทางด้านสถาปัตยกรรมมัณฑนศิลป์ งานประสานสาธารณูปโภคและกิจการประปา งานระบายน้ำ งานคลองส่งน้ำ งานศูนย์สูบน้ำ งานจัดสถานที่และงานไฟฟ้าสาธารณะ งานออกแบบและจัดสถานที่งานไฟฟ้าสาธารณะ งานเก็บรักษาวัสดุ อุปกรณ์เกี่ยวกับการจัดสถานที่

ส่วนราชการ	อำนาจหน้าที่
กองช่าง(ต่อ)	งานสำรวจและออกแบบไฟฟ้าสาธารณะ ตามประมวลกฎหมายที่ดิน น้ำมัน เชื้อเพลิงและงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องและได้รับมอบหมาย - งานก่อสร้าง งานก่อสร้างและบูรณะถนน งานก่อสร้างและบูรณะ สะพานและโครงการพิเศษ งานระบบข้อมูลและแผนที่เส้นทางคมนาคม งานบำรุงรักษาเครื่องจักรและยานพาหนะ งานควบคุมภายใน งานธุรการ - งานออกแบบและควบคุมอาคาร งานออกแบบและประมาณราคา งาน ควบคุมการก่อสร้างอาคาร งานบริการข้อมูลและหลักเกณฑ์ -งานผังเมือง งานสำรวจและแผนที่ งานวางผังพัฒนาเมือง งานควบคุม ทางผังเมือง งานดูแล ตรวจสอบ กำหนดแนวเขตพื้นที่สาธารณะ -งานสถาปัตยกรรม งานออกแบบ เขียนแบบทางด้านสถาปัตยกรรมและ มัณฑนศิลป์ ควบคุมการก่อสร้างทางสถาปัตยกรรมและมัณฑนศิลป์ งาน ตรวจสอบแบบแปลนการขออนุญาตปลูกสร้างด้านสถาปัตยกรรม มัณฑนศิลป์ ให้บริการด้านสถาปัตยกรรม มัณฑนศิลป์และงานด้าน ศิลปกรรมต่างๆงานอื่นที่เกี่ยวข้องและได้รับมอบหมาย งานสาธารณูปโภค มีหน้าที่รับผิดชอบ งานประสานสาธารณูปโภคและ กิจการประปา งานระบายน้ำ แก้ไขปัญหาน้ำท่วมขัง งานบำรุงรักษาคลอง ส่งน้ำลानคอนกรีตทั้งสายหลักและสายรอง งานศูนย์สูบน้ำด้วยไฟฟ้า/ ช่อมแซมและบำรุงรักษาศูนย์สูบน้ำด้วยไฟฟ้า งานอื่นที่เกี่ยวข้องและได้รับ มอบหมาย งานบริหารงานทั่วไป มีหน้าที่รับผิดชอบ งานธุรการ งานควบคุมภายใน งานบริการข้อมูลและสถิติ งานอื่นที่เกี่ยวข้องและได้รับมอบหมาย
กองการศึกษา	มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายการปฏิบัติงาน การ ติดต่อประสานงาน วางแผน มอบหมายงาน ควบคุม ตรวจสอบ ให้ คำปรึกษาแนะนำ ปรับปรุงแก้ไข ติดตามประเมินผลและแก้ไขปัญหาขัดข้อง ในการปฏิบัติงานในหน่วยงานรับผิดชอบ โดยควบคุมตรวจสอบการจัดการ ด้านต่างๆ หลายด้านเกี่ยวกับ การส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดี ของท้องถิ่น รวมทั้งการจัดการศึกษา ส่งเสริมการกีฬา รวมทั้งงานอื่นๆที่ เกี่ยวข้องและได้รับมอบหมาย - งานบริหารงานทั่วไป งานธุรการ งานตรวจสอบภายใน งานวิชาการ ส่งเสริมและรวบรวมข้อมูล งานพัสดุ งานประเมินผลและรายงานผลการ ปฏิบัติเกี่ยวกับการศึกษางานอื่นที่เกี่ยวข้องและได้รับมอบหมาย - งานส่งเสริมการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม งานส่งเสริมคุณภาพ มาตรฐานการศึกษาและกิจการโรงเรียน งานเผยแพร่และส่งเสริมการศึกษา งานกิจการเด็กและเยาวชน งานห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ งานศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก เด็กปฐมวัย งานอื่นที่เกี่ยวข้องและได้รับมอบหมาย งานสังคม ส่งเสริมกิจการศาสนา งานส่งเสริมประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรม งาน กีฬาและสันทนาการ งานกิจกรรมศูนย์เยาวชน งานอื่นที่เกี่ยวข้องและ ได้รับมอบหมาย

ส่วนราชการ	อำนาจหน้าที่
กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม	มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายการปฏิบัติงาน การติดต่อประสานงาน วางแผน มอบหมายงาน ควบคุมตรวจสอบ ให้คำปรึกษาแนะนำ ปรับปรุงแก้ไข ติดตามประเมินผลและแก้ไขปัญหาขัดข้อง ในการปฏิบัติงานในหน่วยงานรับผิดชอบ โดยควบคุมตรวจสอบการจัดการด้านต่างๆ หลายด้านเกี่ยวกับ ส่งเสริมสุขภาพ ควบคุม ป้องกัน และระงับโรคติดต่อ การวางแผนนิเทศติดตามและประเมินผลงาน สาธารณสุข การเฝ้าระวังโรค การเผยแพร่และมีกิจกรรมการสุศึกษา การประสานงาน การสนับสนุน ปรับปรุงองค์การการวางแผนกำลังคน และงบประมาณการสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว งานป้องกันยาเสพติด และการรักษาพยาบาล การคุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำและที่ดินสาธารณะ รวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล การจัดการสิ่งแวดล้อม การจัดการด้านสุขาภิบาลตลาดและสถานประกอบการ การสร้างเครือข่ายเยาวชนรักษาสีสิ่งแวดล้อมและงานอื่นๆที่เกี่ยวข้องและได้รับมอบหมาย - งานป้องกันและควบคุมโรค มีหน้าที่รับผิดชอบ งานอนามัยชุมชน อนามัยแม่และเด็ก อนามัยชุมชน งานส่งเสริมสุขภาพกายและจิตใจแก่ประชาชนทั่วไป วางแผนครอบครัว งานป้องกันยาเสพติด งานโภชนาการ สุขศึกษาและควบคุมโรคติดต่อ งานประสานและส่งเสริมสาธารณสุขมูลฐาน ชุมชน(อสม.) งานกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ(สปสช.) งานรักษาพยาบาล การบริการด้านสาธารณสุข งานควบคุมภายใน งานธุรการ งานอื่นที่เกี่ยวข้องและได้รับมอบหมาย -งานส่งเสริมสุขภาพ มีหน้าที่รับผิดชอบ งานสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม สุขาภิบาลอาหาร สุขาภิบาลตลาดสด งานสุขาภิบาลสถานประกอบการ และโรงงาน งานใบอนุญาต งานแก้ไขเหตุเดือดร้อน รำคาญ ตาม พรบ. การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ งานควบคุม ส่งเสริมและจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม งานอื่นที่เกี่ยวข้องและได้รับมอบหมาย -งานรักษาความสะอาด มีหน้าที่รับผิดชอบงานรักษาความสะอาด งานกำจัดขยะมูลฝอยและน้ำเสีย งานส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้ด้านการกำจัดขยะ และการรักษาความสะอาด งานอื่นที่เกี่ยวข้องและได้รับมอบหมาย
กองส่งเสริมการเกษตร	มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับ การกำหนดนโยบายการปฏิบัติงาน การติดต่อประสานงาน วางแผน มอบหมายงาน ควบคุม ตรวจสอบ ให้คำปรึกษาแนะนำ ปรับปรุงแก้ไข ติดตามประเมินผลและแก้ไขปัญหาขัดข้อง ในการปฏิบัติงานในหน่วยงานรับผิดชอบ โดยควบคุมตรวจสอบ

ส่วนราชการ	อำนาจหน้าที่
	การจัดการด้านต่างๆ หลายด้านเกี่ยวกับ การจัดให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์ด้านเทคโนโลยีทางการเกษตร ส่งเสริมด้านปศุสัตว์ ประสานงานหน่วยงานของรัฐในการช่วยเหลือเกษตรกร งานศูนย์รวมข้อมูลข่าวสารทางการเกษตร และงานอื่นๆที่ได้รับมอบหมาย -งานส่งเสริมการเกษตร งานวิชาการเกษตรและเทคโนโลยี งานป้องกันและรักษาโรคและศัตรูพืช งานส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์การเกษตร งานส่งเสริมการเกษตร งานประสานกลุ่มผู้ใช้น้ำ งานควบคุมภายใน งานธุรการ งานอื่นๆที่เกี่ยวข้องและได้รับมอบหมาย - งานส่งเสริมปศุสัตว์ งานวิชาการปศุสัตว์และเทคโนโลยี งานส่งเสริมปศุสัตว์ งานป้องกันและรักษาโรคและกักสัตว์ งานอื่นๆที่เกี่ยวข้องและได้รับมอบหมาย -งานสวนสาธารณะ งานจัดสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ งานควบคุมดูแลบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ งานดูแลบำรุงรักษาต้นไม้ พันธุ์ไม้ต่างๆ งานจัดทำดูแลเรือนเพาะชำ และขยายพันธุ์ไม้ต่างๆ งานประดับตกแต่งสถานที่อาคารเกี่ยวกับใช้พันธุ์ไม้ต่างๆ และงานอื่นๆที่เกี่ยวข้องและได้รับมอบหมาย

บทที่ ๓ กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง

๑. แนวทางการดำเนินงานและกลไกการบริหารจัดการความเสี่ยง

แนวทางการดำเนินงาน ในการบริหารความเสี่ยงของเทศบาลตำบลสำราญ แบ่งออกเป็น ๒ ระยะ ดังนี้

ระยะที่ ๑ การเริ่มต้นและพัฒนา ประกอบด้วย

- ๑) กำหนดนโยบายหรือแนวทางในการบริหารความเสี่ยงของเทศบาลตำบลสำราญ
- ๒) ระบุปัจจัยเสี่ยง ประเมินโอกาสและผลกระทบจากปัจจัยเสี่ยง
- ๓) วิเคราะห์และจัดลำดับความสำคัญของปัจจัยเสี่ยงจากการดำเนินงาน
- ๔) จัดทำแผนการบริหารความเสี่ยงของปัจจัยเสี่ยงที่มีนัยสำคัญ
- ๕) สื่อสารทำความเข้าใจเกี่ยวกับแผนบริหารความเสี่ยงให้ผู้ปฏิบัติงานของเทศบาลตำบลสำราญ

ทราบ และสามารถนำไปปฏิบัติได้

- ๖) รายงานความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง
- ๗) รายงานสรุปการประเมินผลความสำเร็จของการดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยง

ระยะที่ ๒ การพัฒนาสู่ความยั่งยืน

- ๑) ทบทวนแผนการบริหารความเสี่ยงปีที่ผ่านมา
- ๒) พัฒนาระบบการบริหารความเสี่ยงสำหรับความเสี่ยงแต่ละประเภท
- ๓) ผลักดันให้มีการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร
- ๔) พัฒนาขีดความสามารถในการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง

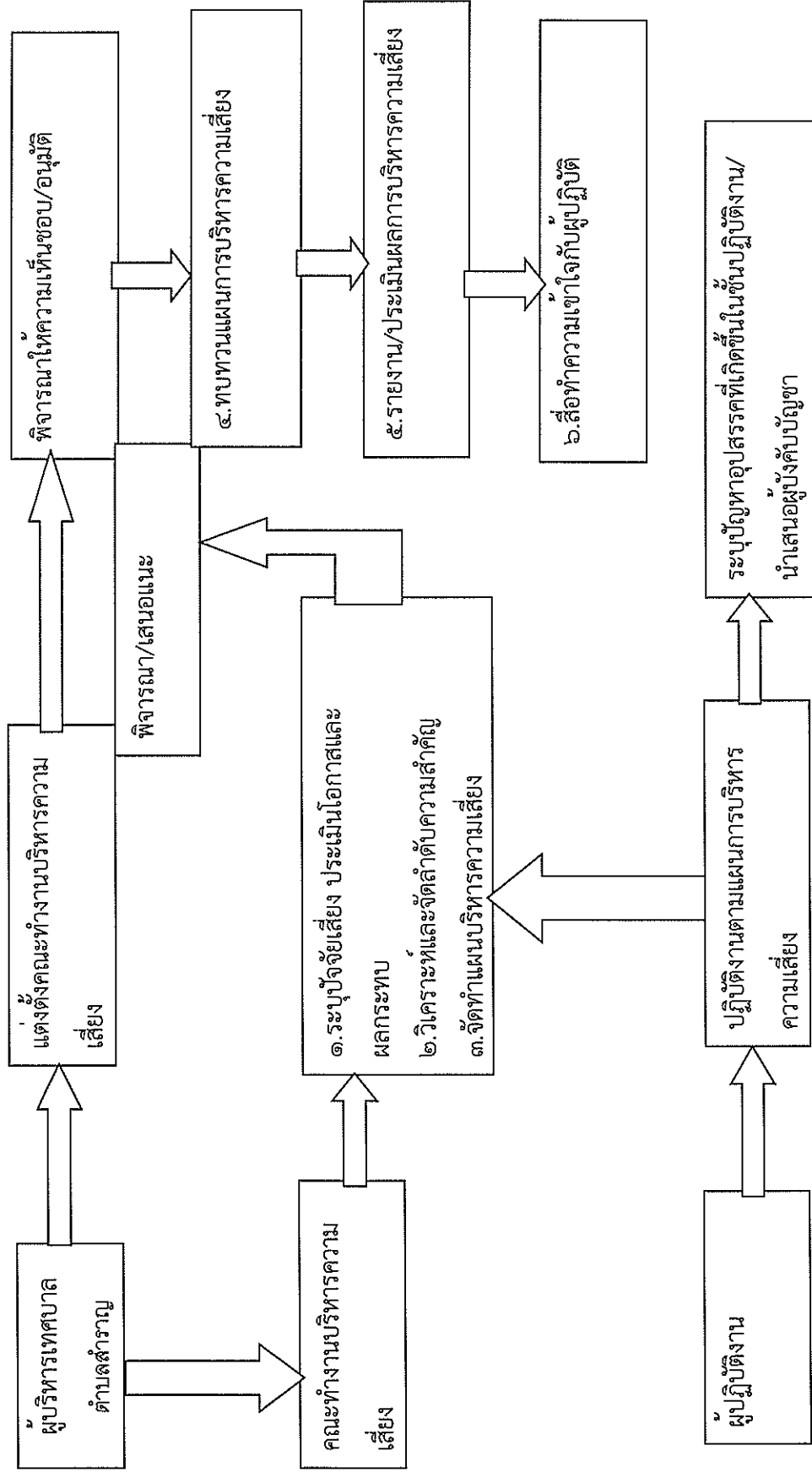
กลไกการบริหารจัดการความเสี่ยง ประกอบด้วย

๑) ผู้บริหารท้องถิ่น มีหน้าที่แต่งตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยง ส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม รวมทั้งพิจารณาให้ความเห็นชอบหรืออนุมัติแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงเพื่อนำไปปฏิบัติต่อไป

๒) คณะกรรมการ/คณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยง มีหน้าที่ดำเนินการให้มีระบบการบริหารจัดการความเสี่ยง จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงรายงานและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง รวมทั้งทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อปรับปรุงการดำเนินงานต่อไปในอนาคต

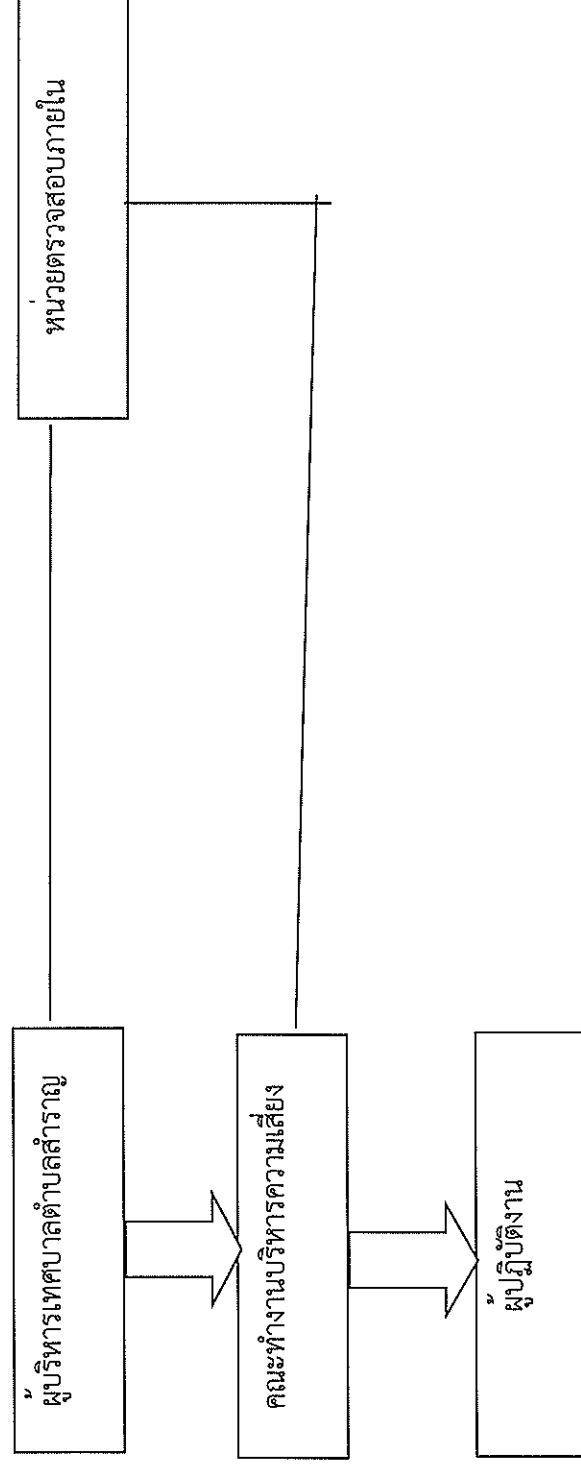
๓) ผู้ปฏิบัติงาน หรือบุคลากรแต่ละสำนัก/กอง ของเทศบาลตำบลสำราญ มีหน้าที่สนับสนุนข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้กับคณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยง และให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยง

กลไกการบริหารความเสี่ยง

ภาพที่ ๓.๑ แสดงกลไกการบริหารความเสี่ยง

๓.๓ โครงสร้างการบริหารความเสี่ยง

ภาพที่ ๓.๒ แสดงโครงสร้างการบริหารความเสี่ยง

๓.๔ หน้าที่ความรับผิดชอบตามโครงสร้าง

โครงสร้างการบริหารความเสี่ยง ประกอบไปด้วย การกำกับดูแล การตัดสินใจ การจัดทำแผนการดำเนินการ การติดตามประเมินผล และการสอบทาน ซึ่งในแต่ละองค์ประกอบมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. ผู้บริหารเทศบาลตำบลสำราญ

- ๑.) แต่งตั้งคณะทำงานบริหารความเสี่ยงของเทศบาลตำบลสำราญ
- ๒.) ส่งเสริมและติดตามให้มีการบริหารความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม
- ๓.) พิจารณาให้ความเห็นชอบและอนุมัติแผนการบริหารความเสี่ยง
- ๔.) พิจารณาผลการบริหารความเสี่ยงและเสนอแนะแนวทางการพัฒนา

๒. หน่วยตรวจสอบภายใน

- ๑.) สอบทานกระบวนการบริหารความเสี่ยงของเทศบาลตำบลสำราญ
- ๒.) นำเสนอผลการบริหารความเสี่ยงให้คณะอนุกรรมการตรวจสอบและประเมินรับทราบและให้ข้อเสนอแนะ

๓. คณะทำงานบริหารความเสี่ยง

- ๑.) จัดให้มีระบบและกระบวนการบริหารความเสี่ยงที่เป็นระบบมาตรฐานเดียวกันทั้งองค์กร
- ๒.) ดำเนินการตามกระบวนการบริหารความเสี่ยง และการปฏิบัติตามมาตรการลดและควบคุมความเสี่ยง
- ๓.) รายงานและติดตามผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงที่สำคัญเสนอต่อผู้บริหารเพื่อพิจารณา

๔. ผู้ปฏิบัติงานของเทศบาลตำบลสำราญ

- ๑.) สนับสนุนข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้กับคณะทำงานบริหารความเสี่ยง
- ๒.) ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานตามแผนบริหารความเสี่ยง
- ๓.) คณะทำงานบริหารความเสี่ยง ผู้บริหารเทศบาลตำบลสำราญ ได้มีการแต่งตั้งคณะทำงานบริหารความเสี่ยง โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้ องค์ประกอบ
 - (๑.) ปลัดเทศบาลตำบลสำราญ ประธานคณะกรรมการ
 - (๒.) หัวหน้าสำนักปลัดเทศบาล กรรมการ
 - (๓.) ผู้อำนวยการกองคลัง กรรมการ
 - (๔.) ผู้อำนวยการกองช่าง กรรมการ
 - (๕.) ผู้อำนวยการกองการศึกษา กรรมการ
 - (๖.) ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม กรรมการ
 - (๗.) ผู้อำนวยการกองส่งเสริมการเกษตร กรรมการ
 - (๘.) นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ กรรมการและเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

- ๑) จัดให้มีระบบและการบวนการบริหารความเสี่ยงที่เป็นระบบมาตรฐานเดียวกัน
- ๒) ปฏิบัติตามขั้นตอนการบริหารความเสี่ยง ได้แก่ การระบุความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยง การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง และการปฏิบัติตามมาตรการลดและควบคุมความเสี่ยง
- ๓) พิจารณาทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง
- ๔) ติดตามและรายงานผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยงต่อผู้บริหารเทศบาลตำบลสำราญ การประเมินความเสี่ยง เพื่อบรรลุเป้าหมายการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของเทศบาลตำบล

กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายยุทธศาสตร์ เป็นกระบวนการที่ใช้ในการระบุ วิเคราะห์ ประเมิน และจัดลำดับความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานขององค์กร รวมทั้งการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง โดยกำหนดแนวทางการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ซึ่งเทศบาลตำบลสำราญ มีขั้นตอน หรือกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง ๖ ขั้นตอนหลัก ดังนี้

๑. ระบุความเสี่ยง เป็นการระบุเหตุการณ์ใดๆทั้งที่มีผลดี และผลเสียต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ โดยต้องระบุได้ด้วยว่าเหตุการณ์นั้นจะเกิดขึ้นที่ใด เมื่อใด และเกิดขึ้นได้อย่างไร

๒. ประเมินความเสี่ยง เป็นการวิเคราะห์ความเสี่ยง และจัดลำดับความเสี่ยงโดยพิจารณาจากการประเมินโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และความรุนแรงของผลกระทบจากเหตุการณ์ความเสี่ยง โดยอาศัยเกณฑ์มาตรฐานที่ได้กำหนดไว้ ทำให้การตัดสินใจจัดการความเสี่ยงเป็นไปอย่างเหมาะสม

๓. จัดการความเสี่ยง เป็นการกำหนดมาตรการหรือแผนปฏิบัติการในการจัดการ และควบคุมความเสี่ยงที่สูง (High) และสูงมาก (Extreme) นั้นให้ลดลง ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้สามารถปฏิบัติได้จริง และควรต้องพิจารณาถึงความคุ้มค่าในด้านค่าใช้จ่าย และต้นทุนที่ต้องใช้ลงทุนในการกำหนดมาตรการหรือแผนปฏิบัติ การนั้นกับประโยชน์ที่ได้รับด้วย

๔. รายงานและติดตามผล เป็นการรายงานติดตามผลการดำเนินงานตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงที่ได้ดำเนินการทั้งหมด ตามลำดับให้ฝ่ายบริหารรับทราบและให้ความเห็นชอบดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยง

๕. ประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง เป็นการประเมินการบริหารจัดการความเสี่ยงประจำปี เพื่อให้มั่นใจว่าองค์กรมีการบริหารความเสี่ยง เป็นอย่างเหมาะสม เพียงพอ ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ มีมาตรการหรือกลไกการควบคุมความเสี่ยง(Control Activity) ที่ดำเนินการสามารถลดและควบคุมความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้จริง และอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ หรือต้องจัดทำมาตรการหรือตัวควบคุมอื่นเพิ่มเติม หรือให้ความเสี่ยงที่ยังเหลืออยู่หลังมีการจัดการ(Residual Risk) อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ และให้องค์กรมีการบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง

๖. ทบทวนการบริหารจัดการความเสี่ยง เป็นการทบทวนประสิทธิภาพของแนวการบริหารความเสี่ยงในทุกขั้นตอน เพื่อพัฒนาระบบให้ดียิ่งขึ้น

การระบุความเสี่ยง

เป็นกระบวนการที่ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานร่วมกันระบุความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยง โดยต้องคำนึงถึงความเสี่ยงที่มีสาเหตุมาจากปัจจัยทั้งภายในและภายนอก ปัจจัยเหล่านี้มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กรหรือผลการปฏิบัติงานทั้งในระดับองค์กรและระดับกิจกรรมในการระบุปัจจัยเสี่ยงจะต้องพิจารณาว่ามีเหตุการณ์ใดหรือกิจกรรมใดของกระบวนการปฏิบัติงานที่อาจเกิดความผิดพลาดความเสียหายและไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด รวมทั้งมีทรัพย์สินใดที่จำเป็นต้องได้รับการดูแลป้องกันรักษา การเข้าใจในความหมายในการระบุความเสี่ยงจึงเป็นสิ่งสำคัญ

๑. ความเสี่ยง หมายถึง ความไม่แน่นอน ที่อาจส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์/เป้าหมาย โดยผลกระทบดังกล่าวทำให้เกิดการดำเนินงานเบี่ยงเบนไปจากเป้าหมาย หรือความคาดหวัง โดยอาจวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงได้จากผลกระทบของเหตุการณ์และโอกาสที่จะเกิด

๒. ปัจจัยเสี่ยง หมายถึง ต้นเหตุหรือสาเหตุที่มาของความเสี่ยงที่จะทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ตามขั้นตอนการดำเนินงานหลักที่กำหนดไว้ โดยมีปัจจัยเสี่ยงจากภายในและภายนอกองค์กร

๑) ความเสี่ยงจากปัจจัยภายใน หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในองค์กร ความเสี่ยงที่องค์กรต้องพยายามลดให้น้อยลงหรือหมดไป เช่น ความเสี่ยงในด้านนโยบาย ความเสี่ยงในด้านการดำเนินงาน ความเสี่ยงด้านทรัพยากรบุคคล ความเสี่ยงในด้านการเงิน และความเสี่ยงในด้านกฎระเบียบข้อบังคับต่างๆ เป็นต้น

๒) ความเสี่ยงจากปัจจัยภายนอก หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กรเป็นสิ่งที่อยู่นอกเหนือความรู้รับผิดชอบขององค์กร ซึ่งต้องพยายามหามาตรการที่จะลดผลกระทบในทางลบ ให้ได้มากที่สุด เช่น ความเสี่ยงด้านภาวะเศรษฐกิจ ความเสี่ยงด้านการเมือง การปกครอง ความเสี่ยงด้านการแข่งขัน ความเสี่ยงด้านการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี ความเสี่ยงด้านสังคมและพฤติกรรมผู้บริโภค ความเสี่ยงด้านกฎหมาย และความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมและภัยธรรมชาติ เป็นต้น

๓. ประเภทความเสี่ยง

แบ่งเป็น ๔ ประเภท ได้แก่

๑) ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ (Compliance Risk : C) เป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับประเด็นข้อกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ อันเนื่องมาจากความไม่ชัดเจน ความไม่ทันสมัยหรือความไม่ครอบคลุมของกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ทำให้ต้องใช้ดุลพินิจหรือการตีความ รวมทั้งการดำเนินการผิดกฎหมายต่างๆ จนส่งผลต่อการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ไม่ถูกต้องหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติต่างๆ

๒) ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk : S) หมายถึง ความเสี่ยง ปัญหาที่จะส่งผลกระทบต่อความสำเร็จตามเป้าหมายและพันธกิจโดยรวมตามแผนยุทธศาสตร์และนโยบายนายกเทศมนตรีตำบลสำราญ หรือเป็นการกำหนดกลยุทธ์หรือปัจจัยที่จะส่งผลทำให้หน่วยงานในสังกัดเทศบาลตำบลสำราญ ไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามแผนยุทธศาสตร์และนโยบาย

๓) ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk : O) เป็นความเสี่ยง ปัญหาอันเนื่องมาจากระบบงานภายใน กระบวนการปฏิบัติงาน บุคลากร เทคโนโลยีที่ใช้ ความเพียงพอของข้อมูลที่ส่งผลกระทบทำให้ผลการปฏิบัติงาน การดำเนินงานของเทศบาลตำบลลำราญไม่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ

๔) ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk : F) เป็นความเสี่ยง อันเนื่องมาจากกระบวนการบริหารงบประมาณและการเงินจนส่งผลกระทบต่อการบริหารงบประมาณและการเงินของเทศบาลตำบลลำราญ

๕) ความเสี่ยงด้านอื่นๆ (Other Risk : Ot) เช่น ด้านความปลอดภัยจากอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน ด้านความน่าเชื่อถือ เป็นต้น
การประเมินความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยงเป็นการประเมินระดับโอกาสที่จะเกิดผลกระทบของความเสี่ยงต่างๆ โดยคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาลตำบลลำราญ ต้องกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินมาตรฐานเพื่อประเมินโอกาส และผลกระทบของความเสี่ยง และดำเนินการวิเคราะห์และจัดลำดับความเสี่ยง ดังนี้

การกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินมาตรฐาน

เป็นการกำหนดหลักเกณฑ์ที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยง ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง ระดับความรุนแรงของผลกระทบ โดยคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาลตำบลลำราญกำหนดหลักเกณฑ์ของเทศบาลตำบลขึ้น ซึ่งสามารถกำหนดหลักเกณฑ์ในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ทั้งนี้ในเชิงปริมาณเหมาะสำหรับสำนัก/กองที่มีข้อมูลตัวเลขหรือจำนวนเงินมาใช้ในการวิเคราะห์อย่างพอเพียง และในเชิงคุณภาพเหมาะสำหรับสำนัก/กอง มีข้อมูลเชิงพรรณนา ไม่สามารถระบุเป็นตัวเลขหรือจำนวนเงินที่ชัดเจนได้ ซึ่งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาลตำบลได้กำหนด หลักเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

๑. ระดับโอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ (Likelihood) กำหนดไว้ ๕ ระดับ ดังนี้

ระดับโอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ(เชิงปริมาณ)		
ระดับ	โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	๕ ครั้ง/ปี
๔	สูง	๔ ครั้ง/ปี
๓	ปานกลาง	๓ ครั้ง/ปี
๒	น้อย	๒ ครั้ง/ปี
๑	น้อยมาก	๑ ครั้ง/ปี

ระดับโอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ(เชิงคุณภาพ)	
โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง	คำอธิบาย
สูงมาก	มีโอกาสดังกล่าวความเสี่ยงสูงมาก
สูง	มีโอกาสดังกล่าวความเสี่ยงค่อนข้างสูงหรือบ่อยๆ
ปานกลาง	มีโอกาสดังกล่าวความเสี่ยงเป็นบางครั้ง
น้อย	มีโอกาสดังกล่าวความเสี่ยงนานๆครั้ง
น้อยมาก	แทบไม่มีโอกาสดังกล่าวความเสี่ยง

๒. ระดับความรุนแรงของผลกระทบความเสี่ยง (Impact) กำหนดไว้ ๕ ระดับ ดังนี้

๒.๑ กรณีความรุนแรงที่ส่งผลกระทบด้านกลยุทธ์

ระดับความรุนแรงผลกระทบของความเสี่ยง	
โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง	คำอธิบาย
๕ สูงมาก	มีผลกระทบต่อเป้าหมายขององค์กรในระดับสูงมาก
๔ สูง	มีผลกระทบต่อเป้าหมายขององค์กรในระดับสูง
๓ ปานกลาง	มีผลกระทบต่อเป้าหมายบางอย่างขององค์กรบ้าง
๒ น้อย	มีผลกระทบต่อเป้าหมายขององค์กรเล็กน้อย
๑ น้อยมาก	แทบไม่มีผลกระทบต่อเป้าหมายขององค์กรเลย

๒.๒ กรณีความรุนแรงที่ส่งผลกระทบด้านการดำเนินงาน

ระดับความรุนแรงผลกระทบของความเสี่ยง		
ระดับ	ผลกระทบ	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีผลกระทบต่อการบริหารงานและการดำเนินงานอย่างรุนแรงมาก
๔	สูง	มีผลกระทบต่อการบริหารงานและการดำเนินงานอย่างรุนแรง
๓	ปานกลาง	มีการชะงักอย่างมีนัยสำคัญต่อการดำเนินงาน
๒	น้อย	มีผลกระทบเล็กน้อยต่อการดำเนินงาน
๑	น้อยมาก	ไม่มีการชะงักของกระบวนการทำงาน

๒.๓ กรณีความรุนแรงที่ส่งผลกระทบด้านการเงิน

๒.๓.๑ กรณีความรุนแรงที่สามารถวัดเป็นตัวเงิน

ระดับความรุนแรงผลกระทบของความเสียหาย		
ระดับ	ผลกระทบ	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มากกว่า ๑๐๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป
๔	สูง	มากกว่า ๕๐,๐๐๑ แต่ไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท
๓	ปานกลาง	มากกว่า ๑๐,๐๐๑ แต่ไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท
๒	น้อย	มากกว่า ๕,๐๐๑ แต่ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท
๑	น้อยมาก	ไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท

๒.๔ กรณีความรุนแรงที่ส่งผลกระทบด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ

ระดับความรุนแรงผลกระทบของความเสียหาย		
ระดับ	ผลกระทบ	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีการฟ้องร้องดำเนินคดีและเรียกร้องค่าเสียหายที่สำคัญ
๔	สูง	การละเมิดข้อกฎหมายที่สำคัญที่มีการสอบสวนหรือรายงานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๓	ปานกลาง	การฝ่าฝืนข้อกฎหมายที่สำคัญ
๒	น้อย	การละเมิดข้อกฎหมายที่ไม่ค่อยสำคัญ
๑	น้อยมาก	การไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับที่ไม่ค่อยสำคัญ

๒.๕ ด้านอื่นๆ

๒.๕.๑ กรณีความรุนแรงด้านความน่าเชื่อถือ

ระดับความรุนแรงผลกระทบของความเสียหาย		
ระดับ	ผลกระทบ	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	ส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือของหน่วยงานอย่างมากและไม่สามารถแก้ไขได้
๔	สูง	ส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือของหน่วยงานอย่างมากแต่สามารถแก้ไขได้
๓	ปานกลาง	ส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือของหน่วยงานเล็กน้อยและไม่สามารถแก้ไขได้
๒	น้อย	ส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือของหน่วยงานเล็กน้อยแต่สามารถแก้ไขได้
๑	น้อยมาก	แทบไม่ส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือของหน่วยงานเลย

๒.๕.๒ กรณีความรุนแรงด้านชีวิตและร่างกาย

ระดับความรุนแรงผลกระทบของความเสียหาย		
ระดับ	ผลกระทบ	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีการบาดเจ็บถึงขั้นชีวิต
๔	สูง	มีการบาดเจ็บสาหัสถึงขั้นพักงาน
๓	ปานกลาง	มีการบาดเจ็บสาหัสถึงขั้นหยุดงาน
๒	น้อย	มีการบาดเจ็บรุนแรง
๑	น้อยมาก	ไม่มีการบาดเจ็บรุนแรง

การประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสียหาย

เป็นการนำความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงแต่ละปัจจัยที่ระบุไว้มาประเมินโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงต่างๆ และประเมินระดับความรุนแรงหรือมูลค่าความเสียหายจากความเสียหาย เพื่อให้เห็นถึงระดับของความเสี่ยงที่แตกต่างกัน ทำให้สามารถกำหนดการควบคุมความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้หน่วยงานสามารถวางแผนและจัดสรรทรัพยากรได้อย่างถูกต้อง ดังนี้

๑. พิจารณาโอกาส/ความถี่ในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ ว่ามีโอกาส/ความถี่ที่จะเกิดมากน้อยเพียงใดตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

๒. พิจารณาความรุนแรงของผลกระทบของความเสียหาย ที่มีผลต่อหน่วยงานว่ามีระดับความรุนแรงหรือมีความเสียหายเพียงใด ตามเกณฑ์มาตรฐานกำหนด

การวิเคราะห์ความเสี่ยง

เมื่อพิจารณาโอกาส/ความถี่ที่จะเกิดเหตุการณ์และความรุนแรงของผลกระทบแล้วของแต่ละปัจจัยเสี่ยงแล้วให้นำผลที่ได้มาพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบของความเสียหายว่าอยู่ระดับใด

การจัดลำดับความเสี่ยง

เมื่อได้ค่าระดับความเสี่ยงแล้ว นำมาจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยง เพื่อพิจารณากำหนดกิจกรรมควบคุมในแต่ละสาเหตุของความเสี่ยงที่สำคัญและเหมาะสม โดยพิจารณาจากระดับความเสี่ยง และผลกระทบของความเสี่ยงที่ประเมินได้ตามตารางประเมินความเสี่ยงโดยการจัดลำดับ ๔ ลำดับ สูงมาก สูง ปานกลาง และต่ำ และเลือกความเสี่ยงที่มีระดับสูงมาก และสูงมาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงในขั้นตอนต่อไป ในการประเมินความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนด แผนภูมิความเสี่ยงที่ได้จากการพิจารณาจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบที่เกิดขึ้นและขอบเขตของระดับ ความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้

$$\text{ระดับความเสี่ยง} = \text{โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ} \times \text{ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่างๆ}$$

เกณฑ์ในการจัดแบ่งระดับความเสี่ยง

ระดับคะแนน	จัดระดับความเสี่ยง	กลยุทธ์ในการจัดการความเสี่ยง	โซนสี
๑ - ๕	ต่ำ	หลีกเลี่ยงหรือกำจัดความเสี่ยง	เขียว
๖ - ๙	ปานกลาง	ยอมรับความเสี่ยง(มาตรการติดตาม)	เหลือง
๑๐-๑๕	สูง	ควบคุมความเสี่ยง(แผนควบคุมความเสี่ยง)	ส้ม
๑๖-๒๕	สูงมาก	ถ่ายโอนความเสี่ยง	แดง

ระดับการยอมรับความเสี่ยง

Risk score						
โอกาสเกิด (Likelihood)	ผลกระทบ(Impact)					
	(เกิดขึ้นน้อย)	(เกิดขึ้นน้อย)	(เกิดขึ้นบ้าง)	(เกิดขึ้นสูง)	(เกิดขึ้นสูงมาก)	
	๑	๒	๓	๔	๕	
๕ (สูงมาก)	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕	ระดับความเสี่ยงที่ไม่สามารถยอมรับ
๔ (สูง)	๔	๘	๑๒	๑๖	๒๐	
๓(ปานกลาง)	๓	๖	๙	๑๒	๑๕	มาตรการควบคุมความเสี่ยง
๒ (น้อย)	๒	๔	๖	๘	๑๐	
๑ (น้อยมาก)	๑	๒	๓	๔	๕	ยอมรับได้

	๑) ระดับความเสี่ยง ๑๖ - ๒๕	คะแนน (สูงมาก)	ต้องกำกัับดูแลอย่างใกล้ชิด
	๒) ระดับความเสี่ยง ๑๐ - ๑๕	คะแนน (สูง)	ต้องเฝ้าระวัง
	๓) ระดับความเสี่ยง ๖ - ๙	คะแนน (ปานกลาง)	พอจะยอมรับได้ ใช้วิธีควบคุมปกติ
	๔) ระดับความเสี่ยง ๑ - ๕	คะแนน (ต่ำ)	ไม่ต้องมีการควบคุม

การตอบสนองความเสี่ยง/การจัดการความเสี่ยง

การกำหนดแนวทางการตอบสนองความเสี่ยงมุ่งเน้นให้องค์กรสามารถบริหารความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้โดยการกำหนดแนวทางการตอบสนองความเสี่ยงสามารถทำได้หลายวิธี และสามารถปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้รับผิดชอบ เพื่อลดระดับผลกระทบความเสี่ยง แบ่งได้ ๔ แนวทาง ดังนี้

๑. กำจัดความเสี่ยงหรือหลีกเลี่ยงความเสี่ยง คือความเสี่ยงที่มีค่าโอกาสและผลกระทบอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งหน่วยงานสามารถบริหารจัดการความเสี่ยงได้

๒. ยอมรับความเสี่ยง (มีมาตรการติดตาม) คือ ความเสี่ยงที่มีโอกาสและผลกระทบอยู่ในระดับปานกลางเป็นความเสี่ยงที่มีต้นทุนในการจัดการความเสี่ยงสูงกว่าประโยชน์ที่จะได้รับจึงต้องยอมรับความเสี่ยงและหามาตรการติดตามอย่างใกล้ชิดเพื่อรองรับผลที่จะเกิดขึ้น

๓. ควบคุมความเสี่ยง(มีแผนควบคุมความเสี่ยง) คือ ความเสี่ยงที่มีค่าโอกาสและผลกระทบ อยู่ใน ระดับสูงและจำเป็นต้องกำหนดแผนในการควบคุมความเสี่ยงเพื่อลดหรือควบคุมความเสี่ยงให้ลดลงให้อยู่ในระดับที่ ยอมรับได้

๔. การถ่ายโอนความเสี่ยง คือ ความเสี่ยงที่มีค่าโอกาสและผลกระทบอยู่ในระดับสูงมากจนหน่วยงานไม่ สามารถบริหารจัดการความเสี่ยงได้จึงยกภารกิจนั้นๆให้หน่วยงานอื่นบริหารจัดการแทน
การรายงานและติดตามผล

เมื่อมีการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงและมีการดำเนินงานตามแผนแล้วก็ต้องดำเนินการรายงานและ ติดตามผลอาจดำเนินการ ๒ ลักษณะ คือ

๑) การติดตามผลเป็นรายครั้ง เป็นการติดตาม ตามรอบระยะเวลาที่กำหนด เช่น เป็นรายไตรมาส สิ้นปีงบประมาณ สิ้นปีปฏิทิน เป็นต้น

๒) การติดตามผลในระหว่างการทำงาน เป็นการติดตามที่รวมอยู่ในการดำเนินงานต่างๆตามปกติ ของหน่วยงาน

การประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง

สรุปรายงานผลการประเมินผลการบริหารความเสี่ยงประจำปีต่อนายกเทศมนตรีตำบลสำราญ เพื่อให้มั่นใจ ว่าเทศบาลตำบลสำราญ มีการบริหารความเสี่ยงเป็นไปอย่างเหมาะสม เพียงพอ ถูกต้อง และมีประสิทธิผล มาตรการหรือกลไกการควบคุมความเสี่ยงที่ดำเนินการสามารถลดความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้จริงและอยู่ในระดับที่ยอมรับ ได้ และให้องค์กรมีการบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่องจนเป็นวัฒนธรรมในการดำเนินงาน

การทบทวนการบริหารจัดการความเสี่ยง

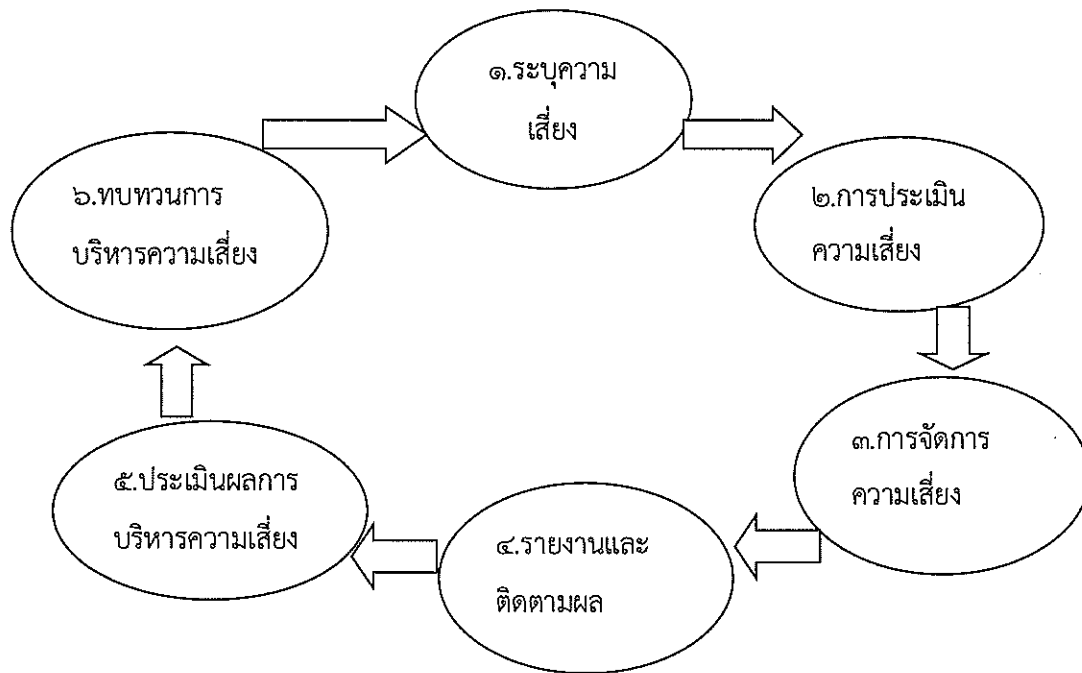
การทบทวนแผนบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทบทวนประสิทธิภาพของแนวทางการบริหารความเสี่ยงในทุก ขั้นตอน เพื่อให้การปรับปรุงและพัฒนาแผนงานในการบริหารความเสี่ยงให้ทันสมัยและเหมาะสมกับการปฏิบัติงาน จริงเป็นประจำทุกปี

บทที่ ๕ กระบวนการบริหารความเสี่ยง

กระบวนการบริหารความเสี่ยง เป็นกระบวนการที่ใช้ในการระบุ วิเคราะห์ ประเมิน และจัดลำดับความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานขององค์กร รวมทั้งการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง โดยกำหนดแนวทางการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ซึ่งเทศบาลตำบลสำราญ มีขั้นตอนหรือกระบวนการบริหารความเสี่ยง ๖ ขั้นตอนหลัก ดังนี้

๑. ระบุความเสี่ยง เป็นการระบุเหตุการณ์ใดๆ ทั้งที่มีผลดีและผลเสียต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ โดยต้องระบุได้ด้วยว่าเหตุการณ์นั้นจะเกิดขึ้นที่ไหน เมื่อใด และเกิดขึ้นได้อย่างไร
๒. ประเมินความเสี่ยง เป็นการวิเคราะห์ความเสี่ยง และจัดลำดับความเสี่ยง โดยพิจารณาจากการประเมินโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง ความรุนแรงของผลกระทบจากเหตุการณ์ความเสี่ยง โดยอาศัยเกณฑ์มาตรฐานที่ได้กำหนดไว้ ทำให้การตัดสินใจจัดการกับความเสี่ยงเป็นไปอย่างเหมาะสม
๓. จัดการความเสี่ยง เป็นการกำหนดมาตรการ หรือแผนปฏิบัติการในการจัดการ และควบคุมความเสี่ยงที่สูง (High) และสูงมาก (Extreme) นั้นให้ลดลง ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ สามารถปฏิบัติได้จริงและควรต้องพิจารณาถึงความคุ้มค่าในด้านค่าใช้จ่ายและต้นทุนที่ต้องใช้ลงทุนในการกำหนดมาตรการหรือแผนปฏิบัติการนั้นกับประโยชน์ที่จะได้รับด้วย
๔. รายงานและติดตามผล เป็นการรายงานและติดตามผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงที่ดำเนินการทั้งหมดตามลำดับให้ฝ่ายบริหารรับทราบและให้ความเห็นชอบดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยง
๕. ประเมินผลการบริหารความเสี่ยง เป็นการประเมินการบริหารความเสี่ยงประจำปี เพื่อให้มั่นใจว่าองค์กรมีการบริหารความเสี่ยงเป็นไปอย่างเหมาะสม เพียงพอ ถูกต้อง และมีประสิทธิภาพ มาตรการหรือกลไกการควบคุมความเสี่ยง(Control Activity) ที่ดำเนินการสามารถลดและควบคุมความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้จริง และอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ หรือต้องจัดทำมาตรการหรือตัวควบคุมอื่นเพิ่มเติม เพื่อให้ความเสี่ยงที่ยังเหลืออยู่หลังมีการจัดการ(Residual Risk) อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ และให้องค์กรมีการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง
๖. ทบทวนการบริหารความเสี่ยง เป็นการทบทวนประสิทธิภาพของแนวการบริหารความเสี่ยงในทุกขั้นตอน เพื่อพัฒนาระบบให้ดียิ่งขึ้น

กระบวนการบริหารความเสี่ยง

ภาพที่ ๔.๑ กระบวนการบริหารความเสี่ยง

๑.การระบุความเสี่ยง

เป็นกระบวนการที่ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน ร่วมกันระบุความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยง โดยต้องคำนึงถึงความเสี่ยงที่มีสาเหตุมาจากปัจจัยทั้งภายในและภายนอก ปัจจัยเหล่านี้มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร หรือผลการปฏิบัติงานทั้งในระดับองค์กรและระดับกิจกรรม ในการระบุปัจจัยเสี่ยงจะต้องพิจารณาว่ามีเหตุการณ์ใดหรือกิจกรรมใดของกระบวนการปฏิบัติงานที่อาจเกิดความผิดพลาดความเสียหายและไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด รวมทั้งมีทรัพย์สินใดที่จำเป็นต้องได้รับการดูแลป้องกันรักษา

ดังนั้น จึงจำเป็นต้องเข้าใจความหมายของ “ความเสี่ยง (Risk)” “ปัจจัยเสี่ยง(Risk Factor)” และ “ประเภทความเสี่ยง” ก่อนที่จะดำเนินการระบุความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม

๑.๑ ความเสี่ยง (Risk) หมายถึง เหตุการณ์หรือการกระทำใดๆที่อาจเกิดขึ้นภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอนและจะส่งผลกระทบหรือสร้างความเสียหาย (ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน) หรือก่อให้เกิดความล้มเหลว หรือลดโอกาส ที่จะบรรลุเป้าหมายตามภารกิจหลักขององค์กร และเป้าหมายตามแผนปฏิบัติงาน

๑.๒ ปัจจัยเสี่ยง(Risk Factor) หมายถึง ต้นเหตุ หรือสาเหตุที่มาของความเสี่ยงที่จะทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยต้องระบุได้ด้วยว่าเหตุการณ์นั้นจะเกิดที่ไหน เมื่อใด และเกิดขึ้นได้อย่างไรและทำไม

ทั้งนี้สาเหตุของความเสี่ยงที่ระบุควรเป็นสาเหตุที่แท้จริง เพื่อจะได้วิเคราะห์และกำหนดมาตรการลดความเสี่ยงในภายหลังได้อย่างถูกต้อง โดยปัจจัยเสี่ยง แบ่งได้ ๒ ด้าน ดังนี้

๑) ปัจจัยเสี่ยงภายนอก คือ ความเสี่ยงที่ไม่สามารถควบคุมการเกิดได้โดยองค์กร อาทิ เศรษฐกิจ สังคม การเมือง กฎหมาย คู่แข่ง เทคโนโลยี ภัยธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม

๒) ปัจจัยเสี่ยงภายใน คือความเสี่ยงที่สามารถควบคุมได้โดยองค์กร อาทิ กฎระเบียบ ข้อบังคับภายใน องค์กร วัฒนธรรมองค์กร นโยบายการบริหารและการจัดการ ความรู้/ความสามารถของบุคลากรกระบวนการทำงาน ข้อมูล/ระบบสารสนเทศ เครื่องมือ/อุปกรณ์

๑.๓ ประเภทความเสี่ยง แบ่งเป็น ๔ ประเภท ได้แก่

๑) ความเสี่ยงเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Risk) หมายถึง ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับ กลยุทธ์ เป้าหมาย พันธกิจ ในภาพรวมขององค์กร ที่อาจก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือการไม่บรรลุตามเป้าหมายในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ขององค์กร

๒) ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน (Operational Risk) เป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาการปฏิบัติงานประจำวัน หรือการดำเนินงานปกติที่องค์กรต้องเผชิญเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ ความเสี่ยงด้านนี้ อาทิ การปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามแผนปฏิบัติงานโดยไม่มีผังการปฏิบัติงานที่ชัดเจนหรือการไม่มีการมอบหมายอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ บุคลากรขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

๓) ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk) เป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการบริหารและควบคุมทางการเงินและการงบประมาณขององค์กรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผลกระทบการเงินที่เกิดจากปัจจัยภายนอก อาทิ ข้อบังคับเกี่ยวกับรายงานทางการเงินของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่กรมบัญชีกลาง สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดยโสธร รวมทั้ง การจัดสรรงบประมาณไม่เหมาะสม

๔) ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ(Compliance Risk) เป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับ ประเด็นข้อกฎหมาย ระเบียบ การปกป้องคุ้มครองผู้รับบริการหรือผู้มีส่วนได้เสียการป้องกัน ข้อมูลรวมถึงประเด็นทางด้านกฎระเบียบอื่นๆ การระบุความเสี่ยงควรเริ่มด้วยการแจกแจงกระบวนการปฏิบัติงานที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ ที่กำหนดไว้แล้วจึงระบุความเสี่ยงควรเริ่มด้วยการแจกแจงกระบวนการปฏิบัติงานที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ ที่กำหนดไว้แล้วจึงระบุปัจจัยเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อกระบวนการปฏิบัติงานนั้น ๆ ทำให้เกิดความผิดพลาด ความเสียหาย และเสียโอกาสปัจจัยเสี่ยงนั้นควรจะเป็นต้นเหตุที่แท้จริงเพื่อที่จะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการหามาตรการลดความเสี่ยงในภายหลังได้ ทั้งนี้การระบุความเสี่ยง สามารถดำเนินการได้หลายวิธี อาทิ จากการวิเคราะห์กระบวนการทำงาน การวิเคราะห์ทบทวนผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมา การประชุมเชิงปฏิบัติการ การระดมสมอง การเปรียบเทียบกับองค์กรอื่น การสัมภาษณ์ แบบสอบถาม

๒.

๒.การประเมินความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยงเป็นกระบวนการที่ประกอบด้วย การวิเคราะห์ การประเมิน และการจัดระดับความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของกระบวนการทำงานของหน่วยงานหรือขององค์กรซึ่งประกอบด้วย ๔ ขั้นตอน ดังนี้

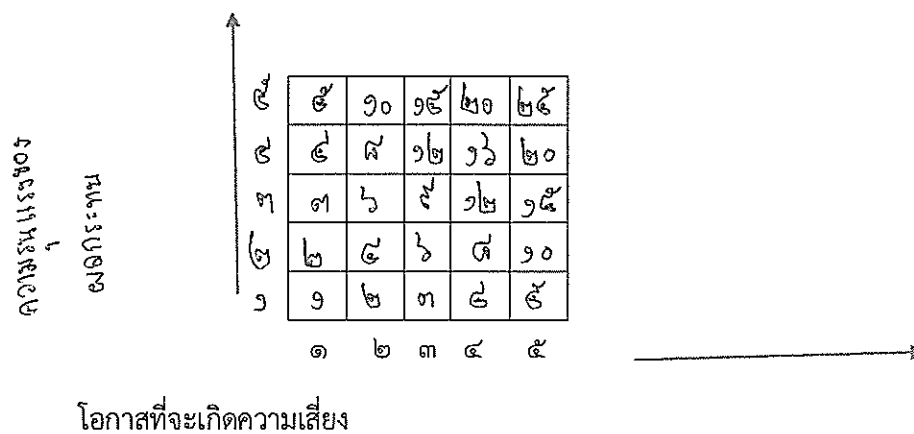
๒.๑ การกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐาน เป็นการกำหนดเกณฑ์ที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยง ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง(Likelihood) ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) และระดับความเสี่ยง (Degree of Risk) โดยคณะทำงานบริหารความเสี่ยงได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการให้คะแนนระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ไว้ ๕ ระดับ คือ น้อยมาก น้อย ปานกลาง สูง และสูงมาก ดังนี้

หลักเกณฑ์การให้คะแนนโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงและความรุนแรงของผลกระทบ

ประเด็นพิจารณา	ระดับคะแนน				
	๑=น้อยมาก	๒=น้อย	๓=ปานกลาง	๔=สูง	๕=สูงมาก
โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง					
ความถี่ในการเกิดเหตุการณ์หรือข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงาน(เฉลี่ย : ปี/ครั้ง)	๕ปี/ครั้ง	๒-๓ ปี ครั้ง	๑ ปีครั้ง	๑-๖เดือน/ ครั้งไม่เกิน ๕ ครั้ง/ปี	๑เดือน/ ครั้งหรือ มากกว่า
โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
ความรุนแรงของผลกระทบ					
มูลค่าความเสียหาย	> ๑ หมื่นบาท	๑-๕หมื่นบาท	๕หมื่นบาท-๒แสนบาท	๒แสนบาท-๑ล้านบาท	>๑ล้านบาท
อันตรายต่อชีวิต	เดือดร้อนรำคาญ	บาดเจ็บเล็กน้อย	บาดเจ็บต้องรักษา	บาดเจ็บสาหัส	อันตรายต่อชีวิต
ผลกระทบต่อภาพลักษณ์/การดำเนินงานของหน่วยงาน	น้อยมาก	น้อย	ปานกลาง	สูง	สูงมาก

ส่วนระดับความเสี่ยง(Degree of Risk) จะพิจารณาจากความสัมพันธ์ระหว่าง โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบของความเสี่ยงต่อองค์กรว่าจะเกิดความเสี่ยงในระดับใด โดยได้กำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับ ได้แก่ สูงมาก สูง ปานกลาง และต่ำ

แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile)

แผนภาพที่ ๔.๒ แสดงแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile)

๒.๒ การประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยง เป็นการนำความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงแต่ละปัจจัยที่ระบุไว้มาประเมินโอกาส (Likelihood) ที่จะเกิด เหตุการณ์ความเสี่ยงต่างๆและประเมินระดับความรุนแรงของผลกระทบหรือมูลค่าความเสียหาย (Impact) จากความเสี่ยงเพื่อให้เห็นถึงระดับของความเสี่ยงที่แตกต่างกัน ทำให้สามารถกำหนดการควบคุมความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้สามารถวางแผนและจัดสรรทรัพยากรได้อย่างถูกต้องภายใต้งบประมาณ กำลังคน หรือเวลาที่มีจำกัด โดยอาศัยเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ข้างต้น ซึ่งมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

๑) พิจารณาโอกาส ความถี่ ในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ (Likelihood) ว่ามีโอกาสความถี่ที่จะเกิดนั้นมากน้อยเพียงใด ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

๒) พิจารณาความรุนแรงของผลกระทบความเสี่ยง (Impact) ที่มีผลต่อหน่วยงานว่ามีระดับความรุนแรง หรือมีความเสียหายเพียงใด ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

๒.๓ การวิเคราะห์ความเสี่ยง เมื่อพิจารณาโอกาส ความถี่ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง (Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของแต่ละปัจจัยเสี่ยงแล้วให้นำผลที่ได้มาพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงและผลกระทบของความเสี่ยงว่าก่อให้เกิดระดับของความเสี่ยงในระดับใด ระดับความเสี่ยง = โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ x ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่างๆ (Likelihood x impact) ซึ่งจัดแบ่งเป็น ๔ ระดับ สามารถแสดงเป็นแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) แบ่งพื้นที่เป็น ๔ ส่วน ซึ่งใช้เกณฑ์ในการจัดแบ่ง ดังนี้

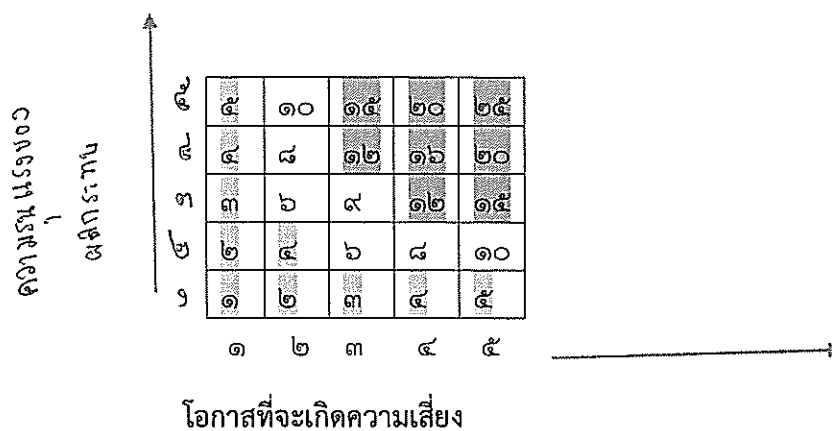
๑) ระดับความเสี่ยงต่ำ (Low) คะแนนระดับความเสี่ยง ๑ – ๕ คะแนน โดยทั่วไปความเสี่ยงในระดับนี้ให้ถือว่าเป็นความเสี่ยงที่ไม่มีนัยสำคัญต่อการดำเนินงานความเสี่ยงที่เกิดขึ้นนั้นสามารถยอมรับได้ภายใต้การควบคุมที่มีอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งไม่ต้องดำเนินการใดๆ เพิ่มเติม

๒) ระดับความเสี่ยงปานกลาง (Medium) คะแนนระดับความเสี่ยง ๖ – ๑๐ คะแนน ยอมรับความเสี่ยงได้ แต่ต้องมีแผนการควบคุมความเสี่ยง

๓) ระดับความเสี่ยงสูง (High) คะแนนระดับความเสี่ยง ๑๑ – ๑๖ คะแนน ต้องมีแผนลดความเสี่ยง เพื่อให้ความเสี่ยงนั้นลดลงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

๔) ระดับความเสี่ยงสูงมาก (Extreme) คะแนนระดับความเสี่ยง ๑๗ – ๒๕ คะแนน ต้องมีแผนลดความเสี่ยงและประเมินซ้ำหรืออาจต้องถ่ายโอนความเสี่ยง

แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile)

แผนภาพที่ ๔.๓ แสดงแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile)

๔.๓ การจัดการความเสี่ยง แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงมีหลายวิธี และสามารถปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของคณะกรรมการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงแต่อย่างไรก็ตามแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยเทศบาลตำบลสำราญ มีวิธีการบริหาร/จัดการความเสี่ยง ๔ แนวคิดหลัก (๔T's) ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๑ ตารางแสดงวิธีการบริหาร/จัดการความเสี่ยง ๔ แนวคิดหลัก(๔T"s)

วิธีการบริหาร/จัดการความเสี่ยง	ศัพท์ที่นิยมใช้ทั่วไป (กรมบัญชีกลาง)	แนวคิด ๔T
๑. การยอมรับความเสี่ยง หมายถึงการตกลงกันที่จะยอมรับเนื่องจากไม่คุ้มค่าในการจัดการหรือป้องกันแต่การเลือกบริหารความเสี่ยงด้วยวิธีการนี้ต้องมีการติดตามเฝ้าระวังอย่างสม่ำเสมอ	Risk Acceptance (Accept)	Take
๒. การลดการควบคุมความเสี่ยง หมายถึงการปรับปรุงระบบการทำงานหรือออกแบบวิธีการทำงานใหม่เพื่อลดโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย หรือลดผลกระทบที่อาจเกิดจากความเสียหาย ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ เช่น การจัดอบรมพนักงาน การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน	Risk Reduction (Control)	Treat
๓. กระจายความเสี่ยง หรือโอนความเสี่ยง หมายถึงกระจายหรือถ่ายโอนความเสี่ยงให้หน่วยงานอื่นช่วยแบ่งความรับผิดชอบไป เช่นการทำประกันภัยกับบริษัทภายนอก หรือการจ้างบุคคลภายนอกทำการแทน	Risk Sharing (Transfer)	Transfer
๔. การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง หมายถึงการจัดการกับความเสียหายที่อยู่ในระดับสูงมาก และไม่อาจยอมรับได้ จึงตัดสินใจยกเลิกโครงการ/กิจกรรมที่จะก่อให้เกิดความเสี่ยงนั้นไป	Risk Avoidance (Avoid)	Terminate

๔.๔ การรายงานและติดตามผล

หลังจากจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงและมีการดำเนินงานตามแผนแล้ว จะต้องมีการรายงานและติดตามผลเป็นระยะเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าได้มีการดำเนินงานไปอย่างถูกต้องและเหมาะสม โดยมีเป้าหมายในการติดตามผล คือเป็นการประเมินคุณภาพและความเหมาะสมของวิธีการจัดการความเสี่ยง รวมทั้งติดตามผลการจัดการความเสี่ยงที่ได้มีการดำเนินการไปแล้วว่าบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของการบริหารความเสี่ยงหรือไม่โดยหน่วยงานต้องสอบถามดูว่า วิธีการบริหารจัดการความเสี่ยงใดมีประสิทธิภาพดี ก็ให้ดำเนินการต่อไป หรือวิธีการบริหารจัดการความเสี่ยงใดควรปรับเปลี่ยน และนำผลการติดตามไปรายงานให้ฝ่ายบริหารตามแบบรายงานที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ทั้งนี้กระบวนการสอบถามอาจกำหนดข้อมูลที่ต้องติดตาม หรืออาจทำ Check List การติดตาม พร้อมทั้งกำหนดความถี่ในการติดตามผล โดยสามารถติดตามผลได้ใน ๒ ลักษณะ คือ

๑) การติดตามเป็นรายครั้ง (Separate Monitoring) เป็นการติดตาม รอบระยะเวลา ที่กำหนด เช่นทุก ๓ เดือน ๖ เดือน ๙ เดือน หรือทุกสิ้นปี เป็นต้น

๒) การติดตามผลในระหว่างปฏิบัติงาน (Ongoing Monitoring) เป็นการติดตามที่รวมอยู่ใน การดำเนินงานต่างๆ ตามปกติของหน่วยงาน

๔.๕ การประเมินผลการบริหารความเสี่ยง คณะทำงานบริหารความเสี่ยง จะต้องทำสรุปรายงานผลและ ประเมินผลการบริหารความเสี่ยงประจำปีต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้มั่นใจว่าเทศบาลตำบลสำราญ มีการบริหาร ความเสี่ยงเป็นไปอย่างเหมาะสม เพียงพอ ถูกต้อง และมีประสิทธิผล มาตรการหรือกลไกการควบคุมความเสี่ยง ที่ดำเนินการสามารถลดและควบคุมความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้จริงและอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ หรือต้องจัดหา มาตรการหรือตัวควบคุมอื่นเพิ่มเติมเพื่อให้ความเสี่ยงที่ยังเหลืออยู่หลังมีการจัดการ อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ และ ให้องค์กรมีการบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่องจนเป็นวัฒนธรรมในการดำเนินงาน

๔.๖ การทบทวนการบริหารความเสี่ยง การทบทวนแผนบริหารจัดการความเสี่ยง เป็นการทบทวน ประสิทธิภาพของแนวทางบริหารความเสี่ยงในทุกขั้นตอน เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาแผนงานใน การบริหารความเสี่ยงให้ทันสมัยและเหมาะสมกับการปฏิบัติงานจริงเป็นประจำทุกปี

บทที่ ๕

แผนบริหารจัดการความเสี่ยง

๕.๑ ขั้นตอนการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง

๑. การประเมินโอกาสและผลกระทบและระดับความเสี่ยง

ตามแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ และข้อเสนอแนะจากรายงานผลการประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นและการวิเคราะห์ความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงจากการประชุมคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงร่วมพิจารณาในที่ประชุมโดยวิเคราะห์จากปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง ๔ ด้าน ได้ดังนี้

๑. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk)
๒. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน (Operational Risk)
๓. ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk)
๔. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance Risk)

ซึ่งที่ประชุมคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงได้ดำเนินการประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยง จัดลำดับความเสี่ยงที่ได้จากการวิเคราะห์ เพื่อประกอบการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ดังนี้

๕.๒ การกำหนดขั้นตอนและวัตถุประสงค์ขั้นตอน

การกำหนดขั้นตอนและวัตถุประสงค์ขั้นตอน		
ยุทธศาสตร์ (๑)	ขั้นตอน(กลยุทธ์) (๒)	วัตถุประสงค์ (เป้าหมาย) (๓)
ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ด้านการเกษตร อินทรีย์	ส่งเสริมการประกอบอาชีพและ ผลิตภัณฑ์ชุมชน	ส่งเสริมการประกอบอาชีพ เพื่อ ส่งเสริมรายได้ เพื่อพัฒนาคุณภาพ ชีวิตให้ดีขึ้น
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านโครงสร้าง พื้นฐาน	-ปรับปรุงซ่อมแซมบำรุงรักษา ก่อสร้าง/ซ่อมสร้างถนน เพื่อให้ เป็นไปด้วยความสะดวก -ขยายเขตไฟฟ้า ไฟฟ้าส่องสว่าง ไฟฟ้าโซล่าเซลล์ -ก่อสร้างปรับปรุงรางระบายน้ำ	ก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานเพื่อให้ ประชาชนได้รับการบริการ สาธารณะให้มีความสะดวกรวดเร็ว มากขึ้นโดยเน้นความเป็น มาตรฐานและมีความคุ้มค่า

การกำหนดขั้นตอนและวัตถุประสงค์ขั้นตอน		
ยุทธศาสตร์ (๑)	ขั้นตอน(กลยุทธ์) (๒)	วัตถุประสงค์ (เป้าหมาย) (๓)
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ด้านส่งเสริมการ ท่องเที่ยว วัฒนธรรมประเพณีและ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	ส่งเสริมการท่องเที่ยว กิจกรรมทาง วัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญา ท้องถิ่น	ส่งเสริมการท่องเที่ยว กิจกรรม ทางวัฒนธรรมประเพณีและภูมิ ปัญญาท้องถิ่น
ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ด้านยกระดับ คุณภาพชีวิตของประชาชนใน ท้องถิ่น	-พัฒนาการจัดการศึกษา กีฬาและ นันทนาการ -พัฒนาการด้านสาธารณสุข -พัฒนาการป้องกันและบรรเทาสา ธารณภัย การรักษาความสงบ เรียบร้อยและความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน -พัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติด -พัฒนาการสวัสดิการและสังคม สงเคราะห์เด็ก สตรี ผู้สูงอายุและ ผู้ด้อยโอกาส -พัฒนาการเสริมสร้างความเข้มแข็ง ของชุมชน	-ส่งเสริมการจัดการจัดศึกษากีฬา และนันทนาการ -ส่งเสริมให้คนในชุมชนมีสุขภาพที่ ดีสามารถดูแลตนเองและ บุคคลภายนอกได้ -ส่งเสริมให้ประชาชนมีความ ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน -เพื่อป้องกันให้ประชาชนปลอดภัย จากปัญหาเสพติด -ส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนทั้ง ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส เข้าถึงสวัสดิการของรัฐทุกระดับ -
ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ด้านอนุรักษ์ฟื้นฟู พัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน	-พัฒนาการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ -พัฒนาการจัดการสิ่งแวดล้อมและ มลพิษต่างๆ	เพื่อพัฒนาฟื้นฟู อนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม

๕.๓ การระบุความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ของเทศบาลตำบลสำราญ อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

ยุทธศาสตร์ (๑)	กลยุทธ์ (๒)	ความเสี่ยง (๓)	ปัจจัยเสี่ยง (๔)	ประเภทความเสี่ยง (๕)
ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ด้านเกษตรอินทรีย์	๑.โครงการฝึกอบรม ส่งเสริมการผลิตปุ๋ยพืช สดเพื่อบำรุงดิน	๑.ประชาชนในพื้นที่ยังคงใช้เคมีภัณฑ์ มากกว่า	ปัจจัยภายนอก ประชาชนในพื้นที่ยังเน้นใช้ เคมีภัณฑ์	ด้านการปฏิบัติงาน

ยุทธศาสตร์ (๑)	กลยุทธ์ (๒)	ความเสี่ยง (๓)	ปัจจัยเสี่ยง (๔)	ประเภทความเสี่ยง (๕)
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ด้านส่งเสริมการท่องเที่ยววัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น	ส่งเสริมกิจกรรมทางศาสนาวัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น	การอุดหนุนเพื่อส่งเสริมกิจกรรมทางศาสนาวัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น มีข้อจำกัดและบางกลุ่มมีการจัดตั้งที่ไม่ถูกต้อง	ปัจจัยภายนอกในการตั้งงบประมาณในการอุดหนุนงานประเพณีท้องถิ่น กลุ่มขาดเอกสารในการรองรับการขอเบิกงบประมาณ	ด้านการปฏิบัติงาน

ยุทธศาสตร์ (๑)	กลยุทธ์ (๒)	ความเสี่ยง (๓)	ปัจจัยเสี่ยง (๔)	ประเภทความเสี่ยง (๕)
ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ด้าน ยกระดับคุณภาพชีวิต ของประชาชนใน ท้องถิ่น	๑.ด้านการจัด การศึกษา กีฬา และ นันทนาการ ๒.ด้านการสาธารณสุข ๓.ด้านการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย การรักษาความสงบ เรียบร้อยและความ ปลอดภัยในชีวิตและ ทรัพย์สิน ๔.พัฒนาการป้องกัน และแก้ไขปัญหายา เสพติด ๕.พัฒนาการ สวัสดิการและสังคม สงเคราะห์เด็กสตรี ผู้สูงอายุและ ผู้ด้อยโอกาส ๖.ด้านการเสริมสร้าง ความเข้มแข็งของ ชุมชน	๑.จำนวนเด็กเพิ่มในช่วงกลางปี ๒.ประชาชนไม่ช่วยรักษาความสะอาดใน พื้นที่สาธารณะ ๓.ในการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุบางราย เมื่อมีผู้เสียชีวิตไม่มาแจ้งให้เทศบาลตำบล สำราญทราบและกรณีผู้พิการบางรายไม่ได้ ตรวจสอบวันหมดอายุของบัตร	ปัจจัยภายนอก ๑.เด็กนักเรียนย้ายมากลางภาค เรียนทำให้ไม่ได้รับการจัดสรร งบประมาณ ปัจจัยภายนอก สภาพแวดล้อมที่สาธารณะ หรือข้างถนนไม่สวยงามไม่สะอาด เรียบร้อย ปัจจัยภายนอก ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยเอดส์ เสียชีวิตทั้งในและนอกพื้นที่แล้ว ญาติไม่ได้แจ้งให้เทศบาลตำบล สำราญทราบทำให้จ่ายเงินเบี้ยยัง ชีพให้ทุกเดือนทำให้ราชการ เสียหายและเกิดความยุ่งยากใน การเรียกเงินคืน	ด้านการเงิน การปฏิบัติตาม กฎระเบียบ ด้านการเงิน

ยุทธศาสตร์ (๑)	กลยุทธ์ (๒)	ความเสี่ยง (๓)	ปัจจัยเสี่ยง (๔)	ประเภทความเสี่ยง (๕)
ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ด้าน อนุรักษ์ฟื้นฟูพัฒนา ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่าง ยั่งยืน	การอนุรักษ์ฟื้นฟู พัฒนา ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	กิจกรรมการคุ้มครองที่สาธารณะและการ พัฒนาดินป่าไม้ให้มีความอุดมสมบูรณ์ ป้องกันการใช้ทรัพยากรที่สาธารณะและส่งเสริม ให้มีการปลูกป่าทดแทน	ปัจจัยภายนอก ประชาชนมีการบุกรุกที่สาธารณะ เพื่อการทำกิน ขาดจิตสำนึกใน การคุ้มครองที่สาธารณะประโยชน์ และไม่มีการปลูกป่าทดแทนทำให้ ความอุดมสมบูรณ์ของน้ำและป่า ไม่ลดลง	ด้านการปฏิบัติงาน

๕.๔ การวิเคราะห์ระดับความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘ ของเทศบาลตำบลสำราญ อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

ยุทธศาสตร์ (๑)	กลยุทธ์ (๒)	ความเสี่ยง (๓)	ปัจจัยเสี่ยง (๔)	ประเภทความเสี่ยง (๕)	การประเมินความเสี่ยง			
					โอกาส (๖)	ผลกระทบ (๗)	ระดับ ความเสี่ยง (๘)	ลำดับ ความ เสี่ยง(๙)
ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ด้านเกษตร อินทรีย์	๑.โครงการ ฝึกอบรม ส่งเสริมการ ผลิตปุ๋ยพืชสด เพื่อบำรุงดิน	๑.ประชาชนในพื้นที่ ยังคังใช้ เคมีภัณฑ์ มากกว่า	ปัจจัยภายนอก ประชาชนในพื้นที่ยังเน้น ใช้เคมีภัณฑ์	ด้านการ ปฏิบัติงาน	๓	๒	๒	๒

๕.๔ การวิเคราะห์ระดับความเสี่ยง ประจําปีงบประมาณ ๒๕๖๔ ของเทศบาลตำบลสำราญ อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

ยุทธศาสตร์ (๑)	กลยุทธ์ (๒)	ความเสี่ยง (๓)	ปัจจัยเสี่ยง (๔)	ประเภทความเสี่ยง (๕)	การประเมินความเสี่ยง			
					โอกาส (๖)	ผลกระทบ (๗)	ระดับ ความเสี่ยง (๘)	ลำดับ ความ เสี่ยง(๙)
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้าน โครงสร้าง พื้นฐาน	๑.โครงการ ก่อสร้างและ ปรับปรุงบำรุง ถนน ให้ได้รับ ความสะดวกใน การเดินทาง สัญจร ๒.การขยายเขต ไฟฟ้าการ ซ่อมแซมไฟฟ้า สาธารณะ	-งานควบคุมงาน ก่อสร้างบุคลากร ที่ปฏิบัติงานที่ใน การควบคุมงาน ก่อสร้างมีไม่ เพียงพอต่อ ปริมาณงาน บุคลากรหนึ่งคน ต้องรับผิดชอบ ในการควบคุม งานหลาย โครงการในเวลา เดียวกัน และ ปฏิบัติงานที่อื่น อีกหลายด้าน ทำให้การ ปฏิบัติงานล่าช้า	ปัจจัยภายใน การปฏิบัติงานด้านการ ควบคุมการก่อสร้างขาด ความคล่องตัว เกิดความ ล่าช้า	ด้านการ ปฏิบัติงาน	๓	๒	๒	๒

๕.๔ การวิเคราะห์ระดับความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ ของเทศบาลตำบลสำราญ อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

ยุทธศาสตร์ (๑)	กลยุทธ์ (๒)	ความเสี่ยง (๓)	ปัจจัยเสี่ยง (๔)	ประเภทความเสี่ยง (๕)	การประเมินความเสี่ยง			
					โอกาส (๖)	ผลกระทบ (๗)	ระดับ ความเสี่ยง (๘)	ลำดับ ความ เสี่ยง(๙)
		งานก่อสร้างที่ดิน และสิ่งก่อสร้าง บางครั้งเกิดความ บกพร่องในการ สำรวจการออกแบบ โครงการทำให้เกิด ปัญหาการส่งมอบ พื้นที่ในการก่อสร้าง ไม่ได้เมื่อมีการ ก่อสร้างผู้รับจ้างไม่ สามารถเข้า ดำเนินการได้ ๔.การซ่อมแซมไฟฟ้า สาธารณะมีการ ร้องเรียนเกี่ยวกับ ไฟฟ้าสาธารณะเกิด อยู่บ่อยครั้ง	ปัจจัยภายใน บุคลากรเจ้าหน้าที่มี จำนวนน้อยทำให้ ประสิทธิภาพในการ ซ่อมแซมไฟฟ้าล่าช้า เกิด ข้อร้องเรียนในเรื่องของ ความล่าช้า	ด้านปฏิบัติงาน	๓	๒	๒	๒

๕.๔ การวิเคราะห์ระดับความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘ ของเทศบาลตำบลสำราญ อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

ยุทธศาสตร์ (๑)	กลยุทธ์ (๒)	ความเสี่ยง (๓)	ปัจจัยเสี่ยง (๔)	ประเภทความเสี่ยง (๕)	การประเมินความเสี่ยง			
					โอกาส (๖)	ผลกระทบ (๗)	ระดับ ความเสี่ยง (๘)	ลำดับ ความ เสี่ยง(๙)
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ด้านส่งเสริม การท่องเที่ยว วัฒนธรรม ประเพณีและ ภูมิปัญญา ท้องถิ่น	ส่งเสริม กิจกรรม ทางศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิ ปัญญา ท้องถิ่น	การอุดหนุนเพื่อ ส่งเสริมกิจกรรมทาง ศาสนาวัฒนธรรม ประเพณีและภูมิ ปัญญาท้องถิ่น มี ข้อจำกัดและบาง กลุ่มมีการจัดตั้งที่ไม่ ถูกต้อง	ปัจจัยภายนอก ในการตั้งงบประมาณใน การอุดหนุนงานประเพณี ท้องถิ่น กลุ่มขาดเอกสาร ในการรองรับการขอเบิก งบประมาณ	ด้านการ ปฏิบัติงาน	๓	๒	๒	๒

๕.๔ การวิเคราะห์ระดับความเสี่ยง ประจำปั้งประมาณ ๒๕๖๘ ของเทศบาลตำบลสำราญ อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

ยุทธศาสตร์ (๑)	กลยุทธ์ (๒)	ความเสี่ยง (๓)	ปัจจัยเสี่ยง (๔)	ประเภท ความเสี่ยง (๕)	การประเมินความเสี่ยง			
					โอกาส (๖)	ผลกระทบ (๗)	ระดับ ความเสี่ยง (๘)	ลำดับ ความ เสี่ยง(๙)
ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ด้าน ยกระดับ คุณภาพชีวิต ของประชาชน ในท้องถิ่น	๑.ด้านการจัด การศึกษากีฬา และ นันทนาการ ๒.ด้านการ สาธารณสุข ๓.ด้านการ ป้องกันและ บรรเทาสา ธารณภัยการ รักษาความ สงบเรียบร้อย ปลอดภัยใน ชีวิตและ ทรัพย์สิน	๑.จำนวนเด็กเพิ่ม ในช่วงกลางปี ๒.ประชาชนไม่ช่วย รักษาความสะอาดใน พื้นที่สาธารณะ ๓.ในการจ่ายเบี้ยยัง ชีพผู้สูงอายุบางราย เมื่อมีผู้เสียชีวิตไม่มา แจ้งให้เทศบาลตำบล สำราญทราบและ กรณีผู้พิการบางราย ไม่ได้ตรวจสอบวัน หมดอายุของบัตร	ปัจจัยภายนอก ๑.เด็กนักเรียนย้ายมา กลางภาคเรียนทำให้ไม่ได้ รับการจัดสรร งบประมาณ ปัจจัยภายนอก สภาพแวดล้อมตามที่ไม่ สาธารณะหรือข้างถนนไม่ สวยงามไม่สะอาด เรียบร้อย	ด้านการเงิน การปฏิบัติ ตาม กฎระเบียบ	๓	๒	๒	๒

๕.๔ การวิเคราะห์ระดับความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘ ของเทศบาลตำบลสำราญ อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

ยุทธศาสตร์ (๑)	กลยุทธ์ (๒)	ความเสี่ยง (๓)	ปัจจัยเสี่ยง (๔)	ประเภท ความเสี่ยง (๕)	การประเมินความเสี่ยง			
					โอกาส (๖)	ผลกระทบ (๗)	ระดับ ความเสี่ยง (๘)	ลำดับ ความ เสี่ยง(๙)
	๔.พัฒนาการ ป้องกันและ แก้ไขปัญหา เสถียร ๕.พัฒนาการ สวัสดิการและ สังคม สงเคราะห์เด็ก สตรีผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส	๓.ในการจ่ายเบี้ยยัง ชีพผู้สูงอายุบางราย เมื่อมีผู้เสียชีวิตไม่มา แจ้งให้เทศบาลตำบล สำราญทราบและ กรณีผู้พิการบางราย ไม่ได้ตรวจสอบวัน หมดอายุของบัตร	ปัจจัยภายนอก ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วย เอดส์เสียชีวิตทั้งในและ นอกพื้นที่แล้วญาติไม่ได้ แจ้งให้เทศบาลตำบล สำราญทราบทำให้ จ่ายเงินเบี้ยยังชีพให้ทุก เดือนทำให้ราชการ เสียหายและเกิดความ ยุ่งยากในการเรียกเงินคืน	ด้านการเงิน	๕	๒	๒	๒

๕.๔ การวิเคราะห์ระดับความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘ ของเทศบาลตำบลสำราญ อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

ยุทธศาสตร์ (๑)	กลยุทธ์ (๒)	ความเสี่ยง (๓)	ปัจจัยเสี่ยง (๔)	ประเภท ความเสี่ยง (๕)	การประเมินความเสี่ยง			
					โอกาส (๖)	ผลกระทบ (๗)	ระดับ ความเสี่ยง (๘)	ลำดับ ความ เสี่ยง (๙)
ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ด้านอนุรักษ์ฟื้นฟู พัฒนา ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม อย่างยั่งยืน	การอนุรักษ์ฟื้นฟู พัฒนา ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	กิจกรรมการ คุ้มครองที่ สาธารณะและการ พัฒนาที่ไม่ให้ มีความอุดม สมบูรณ์ป้องกัน การบุกรุกที่ สาธารณะและ ส่งเสริมให้มีการ ปลูกป่าทดแทน	ปัจจัยภายนอก ประชาชนมีการบุกรุก ที่สาธารณะเพื่อการ ทำกิน ขาดจิตสำนึก ในการคุ้มครองที่ สาธารณะประโยชน์ และไม่มีการปลูกป่า ทดแทนทำให้ความ อุดมสมบูรณ์ของน้ำ และป่าไม้ลดลง	ด้านการ ปฏิบัติงาน	๓	๒	๒	๒

๕.๕ แผนบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ของเทศบาลตำบลลำราญ อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

ความเสี่ยง (๑)	ปัจจัยความเสี่ยง (๒)	ระดับความ เสี่ยง (๓)	ประเภท ความเสี่ยง (๔)	มาตรการดำเนินการจัดการ ความเสี่ยง/แนวทางการแก้ไข (๕)	ระยะเวลา ดำเนินการ (๖)	ผู้รับผิดชอบ (๗)
ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ด้านเกษตรอินทรีย์ โครงการฝึกอบรม ส่งเสริมการผลิตปุ๋ย พืชสดเพื่อบำรุงดิน	ปัจจัยภายนอก ประชาชนในพื้นที่ยังเน้น ใช้เคมีภัณฑ์	๒	ด้านการ ปฏิบัติงาน	ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนหัน มาใช้ปุ๋ยอินทรีย์แทนการใช้ ปุ๋ยเคมี	ต.ค.๖๖ – ก.ย. ๖๘	กองส่งเสริม การเกษตร

๕.๕ แผนบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ของเทศบาลตำบลสำราญ อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

ความเสี่ยง (๑)	ปัจจัยความเสี่ยง (๒)	ระดับความเสี่ยง (๓)	ประเภท ความเสี่ยง (๔)	มาตรการดำเนินการจัดการ ความเสี่ยง/แนวทางการแก้ไข (๕)	ระยะเวลา ดำเนินการ (๖)	ผู้รับผิดชอบ (๗)
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านโครงสร้าง พื้นฐาน กิจกรรมการ ควบคุมงานก่อสร้าง บุคลากรที่ปฏิบัติ หน้าที่ในการ ควบคุมงานก่อสร้าง มีไม่เพียงพอต่อ ปริมาณงาน บุคลากรหนึ่งคน ต้องรับผิดชอบเป็น การควบคุมงาน หลายโครงการใน เวลาเดียวกันและ ยังปฏิบัติหน้าที่อื่น อีกหลายด้านทำให้ ล่าช้าในการ ปฏิบัติงาน	ปัจจัยภายใน บุคลากรและเจ้าหน้าที่ ขาดความรอบคอบและ ความละเอียดในการ ประมาณการออกแบบ งานก่อสร้างและ ระยะเวลาในการ ดำเนินงานเป็นไปตาม ลักษณะของงานนโยบาย ความเร่งรีบจึงทำให้งาน ขาดความละเอียด รอบคอบ	๒	ด้านการ ปฏิบัติงาน	-กำหนดแผนงานดำเนินงานที่ ชัดเจน -กำหนดหัววงระยะเวลา/วาง แผนการดำเนินงานเพื่อ ขับเคลื่อนงานโครงการ ตามเทศ บัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปี -เพิ่มจำนวนบุคลากร/เจ้าหน้าที่ ที่มีความชำนาญตามประเภทของ งาน	ต.ค.๖๒ – ก.ย. ๖๘	กองช่าง

๕.๕ แผนบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ของเทศบาลตำบลสำราญ อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

ความเสี่ยง (๑)	ปัจจัยความเสี่ยง (๒)	ระดับความเสี่ยง (๓)	ประเภท ความเสี่ยง (๔)	มาตรการดำเนินการจัดการ ความเสี่ยง/แนวทางการแก้ไข (๕)	ระยะเวลา ดำเนินการ (๖)	ผู้รับผิดชอบ (๗)
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ด้านส่งเสริมการ ท่องเที่ยว วัฒนธรรมประเพณี และภูมิปัญญา ท้องถิ่น กิจกรรม อุดหนุน ประชาชนในการจัด กิจกรรมวัฒนธรรม ประเพณีและภูมิ ปัญญาท้องถิ่น	ปัจจัยภายนอก ในการตั้งงบประมาณใน การอุดหนุนงานประเพณี ท้องถิ่น กลุ่มชาติเอกสาร ในการรองรับการขอเบิก งบประมาณ	๒	การปฏิบัติ ตามระเบียบ	-ประชุมทบทวนและซักซ้อม การเงินงบประมาณเงินอุดหนุน เพื่อไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดในการ เบิกจ่ายและปฏิบัติให้ถูกต้อง	ต.ค.๖๖ – ก.ย. ๖๘	กองการศึกษา

๕.๕ แผนบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ของเทศบาลตำบลลำราญ อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

ความเสี่ยง (๑)	ปัจจัยความเสี่ยง (๒)	ระดับความเสี่ยง (๓)	ประเภท ความเสี่ยง (๔)	มาตรการดำเนินการจัดการ ความเสี่ยง/แนวทางการแก้ไข (๕)	ระยะเวลา ดำเนินการ (๖)	ผู้รับผิดชอบ (๗)
ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ด้านยกระดับ คุณภาพชีวิตของ ประชาชนใน ท้องถิ่น กิจกรรม เด็กนักเรียนเพิ่มขึ้น ช่วงกลางภาคเรียน	ปัจจัยภายนอก ๑.เด็กนักเรียนย้ายมา กลางภาคเรียนทำให้ ไม่ได้รับการจัดสรร งบประมาณ	๓	ด้านการเงิน	-ประชุมชี้แจงกับทางโรงเรียนทั้ง ๓ แห่งเพื่อทำความเข้าใจใน การขอรับการจัดสรรงบประมาณ	ต.ค.๖๖ – ก.ย. ๖๘	กองการศึกษา

๕.๕ แผนบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ของเทศบาลตำบลสำราญ อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

ความเสี่ยง (๑)	ปัจจัยความเสี่ยง (๒)	ระดับความ เสี่ยง (๓)	ประเภท ความเสี่ยง (๔)	มาตรการดำเนินการจัดการ ความเสี่ยง/แนวทางการแก้ไข (๕)	ระยะเวลา ดำเนินการ (๖)	ผู้รับผิดชอบ (๗)
ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ด้านยกระดับ คุณภาพชีวิตของ ประชาชนใน ท้องถิ่น กิจกรรม ประชาชนไม่ช่วย รักษาความสะอาด ในพื้นที่สาธารณะ	ปัจจัยภายนอก สภาพแวดล้อมตามที่ สาธารณะหรือข้างถนน ไม่สวยงามไม่สะอาด เรียบร้อย	๒	การปฏิบัติ ตาม กฎระเบียบ	-ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมี ส่วนร่วมในการรักษาความ สะอาด	ต.ค.๖๖ – ก.ย. ๘๗	กองสาธารณสุข และสิ่งแวดล้อม